

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rekopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdatni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2494Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštne c. zavodu: Ljubljana
št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Krvavi revolucionarni izgredi na Dunaju

Na stotine mrtvih in tisoči ranjenih? — V ozadju komunisti?

Delavci zažgali sodno palačo, razdeljali velenemško «Wiener Allgemeine Zeitung» ter demoli-
rali uredništvo in tiskarno klerikalne «Reichspost». — Krvavi spopadi med delavci in polici-
jo so se nadaljevali od jutra do pozne noči. — Možnost splošne stavke. — Socijalni demokrati
zvrčajo krivdo na vlado in zahtevajo odstop Seiplovega kabineta. — Vlada obvladuje položaj?
Parlament ustavil svoje delo. — Telefonske in brzojavne zveze z Dunajem prekinjene. — Na-
val na trgovine. — Vesti o linčanju dr. Deutscha

Ljubljana, 15. julija.

Za sedaj še ni mogoče z gotovostjo
reči, ali izvirajo krvavi dogodki na Du-
naju samo iz spontane reakcije razka-
čenih delavskih množic na oprostitve
treh hakenkreutzerskih morilcev, reak-
cije, ki jo je policija in vlada z ne-
umestnim, izživalnim postopanjem raz-
palila do nenavadne ogorčenosti, ali pa
je bila ta oprostitve povod za izbruh
prave organizirane in pripravljene
vstaje. Za prvo tezo govori gorastni
pravni zločin, ki ga je zakrivila dunaj-
ska porota, in čisto upravni cinični pi-
sanje vladnih listov o dogodkih v
Schattendorfu, kakor tudi neverjetna
popustljivost in celo aktivna podpora
krščansko-socijalnih in velenemških
vladnih krogov napram «frontnim bo-
jevnikom». Za drugo, daleko šibkejšo
tezo govori pa samo dejstvo, da se opa-
ža precejšnja aktivnost sicer tako ne-
spodobne dunajske komunistične cen-
trale pri delavskih demonstracijah in
spomin na svoječasne trditve krščan-
skih socialcev, da pripravljajo socijalni
demokrati revolucijo v Avstriji, če ne
zmagajo pri parlamentarnih volitvah.

Kot rečeno izvira dunajski krvavi
dan iz že nekoliko pozabljenih dogod-
kov v Schattendorfu, ki si jih je sedaj
pač vredno opomniti v spomin, 30. ja-
nuarja sta se vršila v Schattendorfu na
Gradiščanskem istočasno shoda najlu-
tejših političnih nasprotnikov v Avstriji,
fašističnih «frontnih bojnikov» in so-
cialističnih republikanske branbe zve-
ze. Med njimi je prišlo do neizbežnega
spopada, hakenkreutzlerji so streljali na
nasprotno množico in ubili, kakor se
pri takih dogodkih neredno pripeti, ne-
kega invalida in nedolžnega otroka. Več
ljudi pa je bilo ranjenih.

Preiskava je dognala prave krivce,
dva brata Tscharmanna in Pinterja,
ugotovila je tudi, da so se le-ti pripra-
vili na pobol, in je odkrila pri njih zna-
no zalogo orožja. Navzlic obremenju-
jočim izpovedim prič pa so se porotniki
postavili na stališče, da so haken-
kreutzlerji streljali v dopustnem silo-
branu. Sodišče je seveda obtožence ta-
koj spustilo na prosto.

Ogorčenje, ki ga je ta oprostitve iz-
zvala pri socijalnih demokratih, je
ogromno. «Arbeiterzeitung» je z vso
vehemenco napadla vlado, češ da je
njeno časopisje, inspirirano naravnost
od Seipla in Dinghoferja, ustvarilo s
svojim pisanjem atmosfero, ki je omo-
gočila dunajsko porotniško krivico. Po-
rotnikom očita isti list pristranost in jih
imenuje «mizerne tipe na porotniških
klopih», ki so prekršili prisego. Na
koncu napoveduje socijaldemokratič-
no glasilo izbruh državljanske vojne,
če se take gorastnosti ponove, če
morajo priti delavci do prepričanja, da
zanje ni pravice, da je justica padla na
nivo komedije.

Razkačenost delavskih množic je do-
vedla do velikanskih demonstracij, ki so
zavzele tudi za velenemsko Dunaj neobi-
čajen obseg. Prišlo je do krvavih bo-
jev, ki prav zelo spominjajo na začetek
državljanske vojne, revolucije. Ljudske
množice nastopajo z elanom, kakršen
v Avstriji ni v navadi, policija pa niti
malo ne štedi z brutalnostjo. Krivdo za
prelito kri pa seveda valj ena stran na
drugo.

Morda se vladi posreči zadušiti z naj-
ostrejšimi sredstvi delavski upor, če-
prav to ni posebno lahko v Avstriji, kjer
se more vlada meščanskega bloka za-
nesti samo na policijo, ne pa na redno
vojsko, ki je precej prepeljena s so-
cialističnim duhom. Če ne pride do držav-
ljanske vojne in do prevrata, gotovo
ne bo to zaslug dr. Seipla, marveč
uvidenih socijalističnih voditeljev, ki
vedo, da se delavska revolucija v
Avstriji ne bi mogla obdržati. Če ne bi
bilo zunanje političnih ovir, bi sijajno
organizirani socijalisti dokaj hitro obra-
čunali z vlado, saj so najkompaktnjša
stranka v državi, oboroženih čet jim tu-
di ne manjka, a redna armada se jim
ne bi s tako posebno energijo upirala.

Najmanjša posledica, ki jo bodo imeli
dunajski dogodki, bo nova poostrežev
že itak do skrajnosti napetega razmer-
ja med dr. Seiplovo vlado in socijalno-
demokratično opozicijo. Dr. Seipel
jedva zmaga parlamentarne težkoče
s svojo heterogeno koalicijo klerikalcev
ter svobodomiselnih velenemcev in
kmečke zveze. Po krvavih dunajskih
dneh bo njegov položaj neznošen. Če
se ne odloči na diktatoru, kar v Avstri-

Berlin, 15. julija (be.) V zvezi z opro-
stitvijo nacionalističnih frontnih bor-
cev, ki so obtoženi zaradi krvavih do-
godkov v Schattendorfu koncem janua-
rja, je izbruhnila davi na Dunaju ne-
pričakovano stavka, ki se je razvila do
velikih nemirov. Demonstrantje so na-
valili na justično poslopje, demoli-
rali pohištvo, zažgali spise, radi česar je
nastal požar, ki ob 8. še traja. Policija,
ki je skušala demonstrante razgnati in
zaščititi sodno uredništvo, je bila brez
moči. V boju je bilo na obeh straneh
množico mrtvih in težko ranjenih. Nemir
se nadaljuje.

Praga, 15. julija (pr. Ob 22.) Brzo-
javni in telefonski promet z Avstrijo je
prekinjen. Delavcem so se v stavki pri-
družili tudi poštni in brzojavni nastav-
ljenci.

Po vesteh z Dunaja se je pri držav-
nem kancelarju dr. Seiplu popoldne
zglasila delavska deputacija, ki je za-
htevala, da mora takoj odstopiti.

Pred uredništvom krščansko socijal-
nega organa «Reichspost» je prišlo do
hrupnih in burnih demonstracij. Po-
slopje je branil oddelek policije, ki je
zaprl vse dovodne ulice k poslopiju.
Množica je prodrla policijski kordon in
naskočila palačo. Kar ji je prišlo pod
roke, je razdeljala in uničevala. Poslopje
je popolnoma demoliirano.

Kolikor se da presoditi, je doslej 40
mrtvih in nad 200 ranjenih.

Justična palača še vedno gori, pla-
meni segajo nad 20 metrov visoko.

Bratislava, 15. julija cl. Dunajsko
delavstvo, ki je bilo zaradi včerajšnje
razsode glede dohodkov na Gradi-
ščanskem zelo razburjeno, je davi v
skupinah več sto mož korakalo pred
Ringa k parlamentu. Policija se je po-
stavila nasproti demonstrantom, pri
čem je

prišlo do spopadov.

pri katerih so stražniki ranili nekatere
delavske voditelje. Tudi na drugih toč-
kah mesta je prišlo istočasno do več
spopadov med demonstranti in stražo.
Na obeh straneh je bilo

več oseb ranjenih.

Med temi dogodki so skušali demon-
stranti napraviti po cestah barikade in
pričeli metati na policijo palice in ka-
menje. Pri tem je bilo več oseb ranje-
nih, med njimi tudi trije z revolverski-
mi streli. V parlamentu so takoj ure-
dili reševalno postajo, kjer so obvezo-
vali ranjence. Od vseh strani obkolje-
na je policija, ki se je postavila med
justično palačo in parlamentom.

oddala nekaj salv v zrak.

Nato so odgovorili demonstrantje s
streli iz revolverjev, pri čemer je bilo
razbitih tudi mnogo šip. Okoli poldne-
va so se delavske množice vedno še
držale na prostoru pred parlamentom.
Ob tem času je bilo v parlamentu že
30 ranjencev, med njimi štirje straž-
niki.

Parlament je takoj ustavil delo.

Sklenjeno je bilo odgovoriti dela v od-
borih preko poletja. V političnih krogih
menijo, da parlament najbrže tekom
poletja ne bo mogel več zasedati. Iz
istih krogov se tudi izve, da bodo soci-
jalno demokrati poslanci zastavili
ves vpliv, da prepreči dotok demon-
strantov iz predmestij in province. Po-
licijski ravnatelj Dunaja je ob tem ča-
su izdal nalog, naj policija na konjih
odstopi. Toda demonstracije pred ju-
stično palačo in parlamentom so se na-
daljevale. Del demonstrantov je odšel
pred poslopje lista «Wiener Allgemei-
ne Zeitung» in udril v prostore uprav-
ništva, kjer je

razdeljal vso opravo.

Padlo je tudi nekaj strelcev, pri čemer
je bil en stražnik ranjen. Lastniki trgo-

ji spričo izredno močne delavske opo-
zicije ni tako lahko kot v Italiji, se bo
moral umakniti. Era, ki nosi njegovo
ime, beleži sicer nekaj nepobitnih
uspehov, zlasti na finančnem polju, po-
zabiti pa ne smemo, da Seipel brez
podpore zapadnih velesil in Društva
narodov ne bi opravil ničesar. Z druge
strani se ne more utajiti dejstvo, da je
krščansko-socijalna vladavina razpala-
la do skrajnosti politična in socialna
nasprotja v Avstriji, da se je izkazala
nesposobna zagotoviti naši severni so-
sedi prepotrebni notranji mir.

vin so takoj zaprli svoje prostore. De-
lavci iz vseh tovarn in podjetij so
ustavili delo;

ravno tako so zapustili delo cestno že-

lezniški delavci tako, da je

promet cestne železnice popolnoma

ustavljen.

Večerni časopisi radi takoj proglašene
tipografske stavke niso mogli iziti. Po-
noven poskus demonstrantov, da bi
udrili v parlament in na univerzo, je
policija preprečila. V parterju justične
palače so se okoli 1. popoldne

dvignili plameni.

Na drugi strani poslopja so demon-
stranti odnašali akte in jih sežigali.
Položaj je postal vedno resnejši. Oko-
li 2. popoldne je policija nastopila pro-
ti demonstrantom

s puškami v rokah.

ki so se pri pogledu na golo orožje
umaknili. Velika množica ljudi, se je
med tem zbrala na Ringu. Prihajali so
vedno novi demonstranti iz tovarn in
predmestij. Ravno takrat se je zbralo
množico ljudi tudi pred Votivno cerkvi-
jo. Proti popoldnevu se je položaj ne-
koliko izboljšal. Požarna bramba, ki
sprva ni mogla vršiti svojega posla, je
stopila v akcijo. Demonstranti pa so se
še vedno znova zbirali po cestah oko-
li parlamenta, kjer jih je policija zopet
preganjala in

streljala nanje.

V parlament so prinesli nove ranje-
nce. Govori se, da je tamkaj sedem mrt-
vih. Število ranjenih cenijo na 200. Tu-
di pri Volkstheateru je prišlo do spopa-
da, v katerem je bila ena oseba ubita.
Tudi iz drugih okrajev prihajajo vesti
o spopadih in streljanju. Streljalo se je
tudi pri operi.

Budimpešta, 15. julija. yd. Ob 6. zvečer
je policija zasedla stredo parlamenta, obeh
muzejev in Burgtheatra, odkoder je streljala
na demonstrante, da izprazni ceste.

Ob 18.40 se na Bellarii še vedno strelja.
Policija je izpraznila predmestja; vendar pa
se zdi, da se tamkaj množice zbirajo v ved-
no večjih množinah. Avtomobile v pred-
mestjih ustavljajo, potnike pa oropajo in pre-
tepijajo. Po cestah vozijo avtomobili, ki jih
spremljajo na stopnicah reditelji socijalnih
demokratov z belimi robc v rokah. To so
avtomobili rediteljev, ki skušajo vzdrževati
med množico red, kar pa ni izvedljivo. Kon-
ferenca delavskih organizacij se je sestala
ob 5. popoldne in sklenila zaenkrat samo
to, da jutri

ne sme iziti noben list

razen «Arbeiter Zeitung», na eni strani.

Ob 16. traja streljanje pred parlamentom
dalje. Pred rotovžem delajo demonstranti
barikade. Ko se je izvedelo za dogodek na
Dunaju v provinci, so odšli na Dunaj šte-
vilni vlaki z oddelki Schutzbanda na po-
moč. Vsa ta znamenja kažejo, da se bo
situacija najbrže še poostрила.

Socijalni demokrati izjavljajo, da se ne bo-
do dalje vklanjali sili in tudi zmernejši ele-
menti v stranki menijo, da brez splošne stav-
ke ne bo šlo, ker hočejo na vsak način pri-
siliti vlado k demisijsi. Tudi policijski pre-
sednik brez dvoma ne bo mogel ostati na
svojem mestu. Dr. Schober je namreč po-
rejen dunajskemu županu v svojstvu dežel-
nega glavarja.

Kakor kaže, ne bo dolgo, ko ho Dunaj
ostati brez luči, brez telefona in brzojave.
Zdi se, da je igralo komunistično vodstvo
najbrže tudi pri teh nemirih glavno vlogo.

Gradec, 15. julija. s. Poslopje založbe He-
rold v Strojizveji ulici, kjer je založba in
uredništvo «Reichspost»,

je popolnoma razdejano.

Skupina demonstrantov 20 mož je vdrila v
poslopje, razbila stavisne stroje, poškodovala
rotacijske stroje in poslopje zažgala. Odde-
lek republikanskega Schutzbanda je prišel
prepozno, da bi mogel pregnati storilce. Na-
stopila je takoj požarna bramba, ki je po-
gasila požar.

Ob 5. popoldne so bili prostori okoli ju-
stične palače razčiščeni, toda v bližini pa-
lamentu in po parkih so se še vedno zbirale
nove skupine demonstrantov, ki so skušale
vdreti v notranjost mesta.

Policija postopa kakor v vojni.

Pred nastopom pošilja patrulje in se krije;
vsako skupino demonstrantov raznese s stre-
li iz pušk. Sež-dravnik reševalne postaje dr.
Lampert oeni število ranjencev na približno
200. Točno število se še ne da ugotoviti. Me-
nijo da je 40 do 50 oseb ubitih. Po dunaj-
skih okrajih se širijo divje vesti. Mestoma
govore

o 100 mrtvih in tisoč ranjenih.

Na trgovine s hrano je nastal popoldne velik
naval, tako da so bile že ob 6. popoldne
izpraznjene in zaprte. Posebno so navali-
li na trgovine s kruhom, ker se boje splošne
stavke. V mrtvašnici splošne bolnice leži 14,
v parlamentu pa 7 mrtvih. S tem seveda šte-
vilo smrtnih žrtev še ni izčrpano. Justična
palača gori dalje. Policija postopa zelo stro-
go in vsakogar, ki se na klic na cesti ne
ustavi,

ustreli.

Okoli Burgtheatra se je zbrala proti večeru
večja množica ljudi. Parlamentarno poslopje
je zaščitila policija, ki je postavila puške
v piramide. Pred tem je zvezni kancelar dr.
Seipel pozval župana dr. Seitzja in dr. Bauer-
ja k sebi.

Socijalni demokrati pripisujejo krivdo
za današnje dogodke policiji. Med drugim
izjavljajo, da so hoteli uprizoriti mirno de-
monstracijo, pri čemer jih je policija brez
vsake preganjala. Seji ministrskega sveta
je prisostvoval tudi policijski predsednik
Schober. Ker je telefonski promet po Dunaju
prekinjen, menijo, da je to prekinjenje
v zvezi s stavko poštne službenice. Zve-
čer se izgredi in streljanje ni pomirilo. Oko-
li 22.15 je prišlo zopet na Mariahilferstrasse
do večjega streljanja. Položaj je slej ko prej
nespremenjen.

Bratislava, 15. julija. f. Ob 19. je bil ves
telefonski promet po Dunaju ustavljen. Rav-
no tako je nemogoča vsaka telefonska ali
brzojavna zveza iz tu ali inozemstva na
Dunaj. Domneva se, da je to v zvezi s stav-
ko poštne in brzojavne službenice. Vesti
o razglasitvi splošne stavke se zaenkrat
ne dajo kontrolirati, ker je možnost veri-
fikacije izključena. Iz dejstva, da na kolo-
dvorih redno odpravljajo vlake, se da skle-
pati, da se železničarji še niso priključili
stavki. Ravno tako se ne dajo kontrolirati
govorice o temeljni spremembi političnega
položaja. Ob 22. je dobil vsi dopisnik vti-
da, da je zvezna vlada še vedno gospodarske
situacije. Prvotne vesti o linčanju socijal-
ističnega poslanca dr. Deutscha se ne po-
trjujejo.

Budimpešta, 15. julija. s. Dunajska poli-
cijska direkcija objavlja razglas, v katerem
naglašja, da bo z ozirom na današnje do-
godke uvedla najstrožje mere za vzpostavi-
te miru in reda. Varnostna straža je dobila
nalog, na postopa proti kršiteljem zakonov
z vso strogostjo in z vsemi sredstvi, ki jih
nudi zakon. Policijska direkcija svari nujno
in resno vse prebivalstvo, naj se v interesu
splošne blaginje podredi zakonom in ne do-
voli zločinskih elementom, da bi dosegli
svoje cilje, ki skušajo sedaj rušiti mir v av-
strijski republiki.

Maribor, 15. julija (ob 24. uri.) Glasom
privatnih poročil iz Spilja in Lipnice, priča-
kujejo v tamšnjih železniških krogih
vsak trenutek odlok o splošni stavki. Doslej
se vrši železniški promet še popolnoma red-
no in brezhibno. Vlaki so prihajali iz Av-
strije do polnočja v redu, nekateri le z manj-
šimi zamudami. Avstrijski železničarji, ki
so se po večini že jutraj odpeljali z Dunaja,
o današnjih dogodkih ne vedo še ničesar.
Tudi privatni potniki so večinoma po-
polnoma neinformirani.

(Glej tudi poročilo na 6. strani.)

Zunanji minister na Bledu

Pomen avdijske g. Marinkovića. — Dolga konferenca z itali-
janskim poslanikom Bodrerom. — Minister je v svojih izjavah
izredno rezerviran

Bled, 16. julija i. Zunanji minister
dr. Marinković je bil danes ob 11. spre-
jet v avdijski, ki je trajala polgodno
uro. Po avdijski ga je kralj zadržal
na kosilu. Minister Marinković je vla-
darju poročal o zunanje politični situ-
aciji ter o notranje političnih zadevah
in mu je predložil v podpis nekatere di-
plomske ukaze. Smatrati je, da je
minister vladarja informiral o stanju
naših odnošajev z Albanijo in o stan-
ju pogajanj z Italijo, glede katerih je
po zatrdil iz diplomatskih krogov
kmalu pričakovati važnih odločitev.

Kar se tiče notranje političnega po-
ložaja, je verjetno, da je dr. Marinko-
vić kralju obrazložil težkoče, ki so na-
stale med g. Vukičevićem in demokra-
ti na eni strani radi tega, ker g. Vuki-
čević ni izpolnil skoraj nobene od svo-
jih obvez, na drugi strani pa radi ne-
zaupanja, ki je nastalo napram g. Vu-
kičeviću radi njegovih partizanskih
kupčij s klerikalci.

G. Marinković je bil po avdijski zelo
rezerviran ter ni hotel dati nobenih
izjav. Zlasti se ni maral izraziti o iz-
javah, ki sta jih dajala prošle dni gg.
Vukičević in Korošec, češ, da mu vse-
bina njunega «pakta prijateljstva» ni
znana. Iz tega odgovora g. Marinkovi-
ća zveni indirektna obsodba postopa-
nja g. Vukičevića, ki je napravil osebn-
ni aranžman s klerikalci, ne da bi bil o
njem obvestil vlado kot tako. S tem pa
je tudi vrednost kleroradikalnega pakta
reducirana na minimum in je potrje-
vana domneva, da gre le za volilni trik
g. Vukičevića, ki se nahaja v velikih
skrbih glede izida volitev.

Popoldne je g. Marinković skoraj dve
uri konferiral z italijanskim poslanikom
Bodrerom.

Naši vojni dolgovi Angliji

London, 15. julija. d. Na seji spodnje
zbornice je sporočil zakladni minister, da
so uvedena pogajanja z Jugoslavijo za ure-
ditev vojnih dolgov. Anglija je stavila Ju-
goslaviji enake pogoje, kakor jih je prizna-
la drugim državam, tako Rumuniji, Portu-
galski in Grčiji. Izrazil je upanje, da bo
Jugoslavija te pogoje sprejela in da bo pri-
šlo v najkrajšem času do definitivnega spo-
razuma. Jugoslovanski vojni dolgovi v An-
gliji znašajo 25 milijonov funtov.

Anglija in nemški kolonijal- ni mandat

London, 15. julija. d. Vlada je imenovala
komisijo, ki ima nalog, da osnuje posebno
centralo za afriške kolonije. Tej centrali,
ki naj bi tvorila posebno gospodarsko ce-
loto, naj bi se podredile tudi bivše nem-
ške kolonije. S to ureditvijo kolonijskega
vprašanja hoče Anglija preudicirati odlo-
bi Društva narodov glede povrnitve nem-
ških kolonij in glede sprejema Nemčije v
mandatno komisijo Društva narodov. V
nemških krogih je izzvala ta vest veliko
vzmirljenje.

Chamberlain o bodočnosti Društva narodov

London, 15. julija. d. Zunanji minister
Chamberlain je imel na nekem banketu dalj-
ši govor, v katerem je izjavil, da je zvest
in vnet pristaš Društva narodov in da je
prepričan o njegovi bodočnosti. Pod dobrim
vodstvom in s pravilnim razumevanjem bo
imelo Društvo narodov vedno večjo velja-
vo pri vseh voditeljih političnih zadev
vsega sveta. To kar se danes smatra za
slabost Društva narodov, to je delstvo, da
Društvo narodov ne razpolaga zaenkrat z
nikakim nasilnim sredstvi, s katerimi bi
lahko doseglo spoštovanje svojih sklepov,
to bo v dogledni dobi značilo velik napre-
dek. Ni več daleč čas, ko ne bo treba no-
benih fizičnih sil, ker si nobena država, pa
naj si bo še tako močna, ne glede na to, ali
je članica Društva narodov ali ne, ne bo
upala izpostavljati moralni obsodbi vsega
sveta, ki jo predstavljajo ženevska zboro-
vanja.

Revolucionarno gibanje na Irskem

London, 15. julija. o. Iz Dublina poroča-
jo «Morningpost», da je sinoči večja sku-
pina revolucionarjev skušala izvesti v Co-
ku izgrede. Revolucionarji so prerežali
vse telefonske in brzojavne zveze, ki vodijo
iz Corka v druga mesta. Oblasti pa so pra-
vočasno izvedele za njihove načrte in jim
prekrižale račune. Vladni krogi nočejo o
tej zadevi dati nikakih izjav.

Z namestnika umorjenega podpredse-
dnika irske države O' Higginsa je bil ime-
novan finančni minister Blythe, ki bo po-
leg svojih dosedanjih poslov vodil tudi mi-
niststvo za pravosodje in za zunanje za-
veze.

Do absurda pritiran centralizem

Kaj vse centralizem v min. svetu

Beograd, 15. julija p. Zvečer ob 17. do
21. je bila seja ministrskega sveta. Sprejet
je bil račun o izdatkih za dnevne in stro-
ške za predsednika in člane volilnega Dr-
žavnega odbora. V resoru ministrstva pro-
svete je bilo sklenjeno, da se Janko Rudolf
imenuje za asistenta na elektrotehničnem
inštitutu univerze v Ljubljani. Pavlina Pro-
senc-Bogataj in Ivana Kastelic za vrtnarici
na Jesenicah, Franja Jeraj pa za učiteljico
pri Sv. Frančišku Ksaveriju v Savinjski do-
lini. Nabavi se 500.000 kg papirja za držav-
no tiskarno v Beogradu. V resoru minist-
stva za vere je sklenjeno, da se s sornje v
državno službo okoli 20 inozemskih sveče-
nikov. V resoru prometnega ministrstva je
sklenjeno, da se odkupi poslopje za beogra-
sko železniško direkcijo. Nabavi se nujni
železniški material za progo Knin-Split-
Šibenik. Med najugodnejšimi ponudniki je
tudi ljubljanska tvrdka «Tova» (?), pri ka-
terih se kupi materiala za 700.000 Din.

Komercializacija železnice

Beograd, 15. julija. p. Danes je začela v
prometnem ministrstvu poslovati komisija,
ki ima izdelati načrt zakona o komercija-
lizaciji državnih železnic.

Prelom med gg. Trifkovićem in Vukičevićem

Vukičevićeva policija terorizira tudi predsednika Narodne skupščine. — Izredno ostre Trifkovičeve izjave proti vladni in njenemu terorju

Beograd, 16. julija p. Dočim se je zadnje dni trdilo, da je prišlo med starejšimi člani radikalnega glavnega odbora in g. Vukičevićem do premirja ter se je pričakoval celo nekak kompromis, je sedaj predsednik Narodne skupščine g. Trifković s svojimi govori na agitacijskih potovanjih po Bosni vse te vesti demantiral ter pokazal, da so nasprotstva med njim in njegovo grupo na eni strani, g. Vukičevićem na drugi strani nepremostljiva. Govori g. Trifkovića vzbujajo v Beogradu tudi radi svoje ostre vsebine veliko senzacijo.

Karakteristično za metode, ki se jih poslužuje režim proti svojim protivnikom, je dejstvo, da so »neznanstveni« pri salon-skem vozu, v katerem je potoval g. Trifković, tik pred odhodom vlaka izžirali glavno so iz točnice, tako da bi se bila kmalu pripetila železniška nesreča. Trifković je silno razburjen radi tega dogodka. V Novi Gradski je Trifković izvajal o odnosih med vlado in glavnim odborom NRS: Naša stranka je bila vedno taka, da je glavni odbor vrhovni upravni celokupne oblasti v stranki, kakor je to tudi v drugih strankah. Glavni odbor ima v svojih rokah vso oblast in iz tega odbora se kandidirajo, kadar pride čas za to, pa statuti oni, ki naj vstopijo v vlado, da tamkaj v vladi zastopajo stranko. Zategadelj je glavni odbor v stranki vedno višja in važnejša instanca nego vlada. Stranka je stalna, vlada pa je začasna, danes je ena, jutri je druga, danes je v njej ena skupina radikalov, jutri druga. Mi smo odposlali okroglo pismo vsem svojim članom, da se po njej ravna. Kandidati naj se postavijo po statutih stranke, a ne po naredbah vlade. Le na ta način ohranimo edinstvo stranke. Če vlada postavlja svoje kandidate je to pogreška. Ne policija, ne veliki župan nima pravice, da postavlja kandidate, nego samo narod. Vlada naj skrbi, da ohrani ugled države in inozemstvu, da štiti red v državi in da gre prebivalstvu dobro. Vlada ima pravico postavljati činovnike, velike župane, profesorje itd., nima pa pravice narodu vsiljevati poslance, a še manj ji pristaja, da vpliva na volilce, ker to zakon prepoveduje.

V Bosanski Gradski je Trifković pozdravil tamošnji prota pod razvalinami glavo. Policija je namreč stavila tik pred prihodom Marka Trifkovića podria. Trifković je izrekel svoje obžalovanje nad postopanjem vladnih organov. Posvaril je vlado, naj ne zanaša med narod razdora in

nemira. Nato se je silno ostro izrazil o terorističnih metodah režima. Opozoril je na preganjanja, ki so jih tipeli radikali pod Obrenovićem. »Največji nasprotnik radikalne stranke je bil kralj Milan. Brez milosti je preganjal in zatiral radikale. Narod pa je bil jači od kralja Milana. Njegov sin, poslednji Obrenović je takoj po prevzetu kraljevske oblasti pričel preganjanje radikalov vse dotlej, dokler narodu ni bilo dovolj. Došel je dogodek 29. maja 1903. Prihod kralja Petra Velikega Osvoboditelja na prestol je bil velik in slaven, obenem srečen dogodek ne samo za Srbijo, nego za cel naš narod. Naš veliki in siloviti kralj Peter, naš junaški naslednik prestola Aleksander je vladal s Pašićem na čelu.« »Kakršni so poslanci, takšna je vlada. Vlada ni skupina ljudi, ki ima velike plače, ki razpolagajo z avtomobili in ki delajo pa tudi ne delajo, kakor jih je volja. Vlada je državni organ, ki je dolžan na temelju zakonov skrbeti za ves narod. Slabe avstrijske vlade so zakrivilo, da je propadla njena tisočletna dinastija. Z dobro vlado je lahko narodu, s slabo mu je težko. A za dobro vlado je potrebna dobra skupščina in dobri narodni poslanci. Prejtnja skupščina je bila poslušna. Dala je vladi vse, kar je hotela in sklenila je 30 zakonov. A kljub temu so jo razpustili. Skupščina je bila nesposobna morda samo za to, ker je bila preveč pokorna. Narodna skupščina ne sme biti poslušna. Narodna skupščina bodi kontrola vlade. 11. septembra pojdite volit one, za katere vam bije srce. One, ki vam jih vsiljujejo, odklonite.

G. Trifković je bil ves čas jako razburjen, ker je povsod videl, kako policija odvraca ljudi od njegovih shodov. Pri Banjaluki je porušila celo neki most, zato da ne bi pristali Trifkovića pravočasno dospeli na shod.

Beograd, 15. julija p. Trifkovići govori se v politični javnosti živahno komentirajo kot znak njegovega definitivnega preloma z Vukičevićem, ki je bil danes silno ozlovoljen. Na vprašanje novinarjev, ali bo sedaj kandidiral v Banjaluki proti Trifkoviću je odgovoril min. predsednik:

— Ne vem še! Nisem se še odločil!

— Govori se, da ste se s posredovanjem Ace Stanojevića pobotali z Markom Trifkovićem in da mu prepustite banjalusko kandidaturo.

— To so izmišljotine! Jaz nisem sklenil nobenega sporazuma!

Nezaslišen klerikalni atentat na vzorno slovensko občino

Občinske volitve v Kranju. — Falzificirana lista »Gospodarske stranke«. — Klerikalci, da bi preprečili svoj poraz zahtevajo razpust obč. odbora in odgoditev volitev

Kranj, 15. julija. Za naše mesto so razpisane občinske volitve na 24. t. m. Četudi je termin tako rekoč že pred duri, vendar se volilni boj v javnosti ne vrši posebno živahno, tem srditejša pa za kulise. Kranjska mestna občina je, odkar jo vodi zadnjih 6 let župan Ciril Pirc, tako napredovala, kakor relativno nobena druga občina v Sloveniji. Kranj je menda edina mestna občina v Sloveniji, ki nima nobenega občinskega dolga in katera v zadnjih letih ni ne le ves svoj dolg popolnoma plačala, ampak tudi že znižala občinske doklade od 200 odst. na 125 odst., odnosno za hišno najemščino celo na 50 odst. V zadnjih 6 letih je postal Kranj center industrije na Gorenjskem in to izključno vsled inicijative mestnega zastopstva. Napredek Kranja najbolj dokazuje dejstvo, da je imelo mesto pred 6 leti komaj 300 delavcev v bolniški blagajni priglasihih, da jih ima danes okoli 3000! — Kranj zaposluje tedaj čez dan toliko delavcev, kolikor ima prebivalcev. Široka okolica ima v Kranju svoj zaslužek, v mestu samem napreduje blagostanje.

Ves ta zavidanja vreden napredek je izključna zasluga župana in naprednega mestnega zastopstva in naprednih meščanov. Županove zasluge meščanstvo v polni meri priznava, zato se v ogromni večini oklepa svojega župana, kateremu celo njegovi osebni nasprotniki ne morejo očitati nobene nekorektnosti.

Za občinske volitve pridejo v poštev tri stranke. Demokratska, ki ima za seboj ogromno večino prebivalstva, vseh onih, ki jim je napredek mesta na srcu; klerikalna, pri kateri gospodarski krogi priznavajo pošteno stremeljenje demokratov in jih deloma celo podpirajo, vendar te kroge vodijo ljudje, ki nimajo interesa na napredku Kranja, ker so le od danes do jutri tukaj in skušajo povsod in pri vsaki priliki Kranju nasprotovati.

Tretja stranka so tradicionalni kranjski malkontenti, ki se rekrutirajo iz vseh mogočih strank, tako da je težko ugotoviti njihovo politično pripadnost. Drži jih le nasprotje proti enemu ali drugemu demokratu.

Pri zadnjih občinskih volitvah so pripadniki te stranke volili Radičevu listo in dosegli lepo število glasov, to je celih 23.

V interesu večjega gospodarskega razmaha mesta se je skušalo doseči za volitve kompromis, ki bi se prav lahko izvedel vsled velikega samozatajevanja demokratov, vendar so slednji kompromis preprečili klerikalci, ki so se javno hvallili, da so proti kompromisu iz razloga, ker bi potem težje mestni občini nagajali potom občinskega odbora.

Nato so demokratji in klerikalci vložili svoje kandidatne liste, dočim malkontenti svoje liste niso mogli niti postaviti. Sebe ko so klerikalci delegirali posamezne svoje pristaje na listo, ki so jo krstili »Gospodarsko listo«, se jim

je posrečilo v zadnjem trenutku vložiti listo, na kateri so fungirali kot kandidati tudi volilci, katerim se niti sanjalo ni, da jih je doletela ta čast. Zavedajo se »slabosti« gospodarske liste so skušali odvrtiti pozornost s tem, da so dosegli, kakor so se hvallili, potem svojih klerikalnih prijateljev revizijo občinskega gospodarstva po oblastnem odboru. Revizijo je v resnici izvršil obl. odbor najbolj minuciozno, saj je trajala cel teden. Osobita pažnja se je posvečala onim izdatkom, o katerih se je domnevalo, da imajo kako zvezo z Narodnim domom. Ni nam pa znano, če so gg. revizorji našli tudi dekret bivše Pokrajinske uprave, oddelek za notranje zadeve št. 15.094 z dne 17. aprila 1922., v katerem se proglasa Narodni dom za važno kulturno institucijo, katero naj tudi mestna občina podpira. Žalilob je mestna občina to pobudo veliko premalo upoštevala.

»Gospodarski stranki« je postajalo vedno jasneje, da pridejo »pomankljivosti« njihove kandidatne liste na dan. Zato so po svojih zaveznikih klerikalcih skušali izposlovati razpustitev občinskega odbora in odložitev občinskih volitev. Hvalili so se že de' časa, da je to zagotovljeno. Sinoči so pa po gostilnah pripovedovali, da so bili pri oblastnem odboru ter dosegli sklep oblastnega odbora, da predlaga velikemu županu že danes v petek dopoldan takojšen razpust občinskega odbora in sistranje volitev, nadalje da pride že v soboto zjutraj uradni občinskega odbora, ki bo predstavil komisarija. V koliko odgovarja ta vest resnici ni znano, ne moremo si pa misliti, da bi naša uprava nasleda takim prozornim manevrom, ki naj krijejo izvršen falzifikat, kajti pri srezkem poglavarju je že uradno ugotovljena potrditva podpisa na kandidatski listi »gospodarske stranke«. Naravno mora biti vsled tega ta lista razveljavljena. Imen kandidatov te liste za enkrat še ne objavljamo, ker nam je dobro znano, da je na njej mnogo zapeljancev in takih, ki so vsled svoje gospodarske odvisnosti morali dopustiti, da se jih je na tej listi kandidiralo.

Razpust občinskega odbora in sistranje volitev naj torej zakrije ta falzifikat in krivce obvaruje zakonite kazni!

Ljubljana, 15. julija. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, so informacije našega kranjskega dopisnika točne. Ljubljanski občinski odbor je res v svoji včerajšnji seji sklenil predlagati velikemu županu list pred obč. volitvami razpust obč. odbora mesta Kranj, postavitev gerenta in odgoditev volitev. Obl. odbor ne more utemeljiti svojega predloga z nobeno niti najmanjšo nekorektnostjo obč. odbora. Sklep oblastnega odbora je povsem v skladu s politiko SLS, ki se vedno pokaže zagriženo sovražnico občinske avtonomije, kadar gre — za napredno občino.

okraj... Slične bodo posledice tudi za vse druge okraje in občine.

Za umevanje opomnimo, da je »Domovinu« pisal in priznal, da je to bila krvava kupčija, deset krav proti dvema, klerikalni poslanci so ta člen sprejeli, ko je bila SLS v vladi. Posledice bodo nosili najdebnješi.

Tudi potrebna ugotovitev

Pod tem naslovom piše »Slovenec«, da »Domovina« nadaljuje klevete (!) o 42 milijonih, ki da so jih prejeli prejšnji črnogorski principi. »Domovina« znova laže, da je revno ljudstvo udarjeno radi tega kredita, čeravno smo ugotovili (!), da principi niso na ta račun dobili še niti počene pare.

Torej res klevete, laži, ugotovitev? Kaj pa pravi ta od klerikalcev in radikalov sprejeti 316. člen finančnega zakona?

»Minister financ se pooblašča, da smo odstopili del imovine, ki je postala s sklepom podgoričke skupščine z dne 16. novembra 1918. državna svojina, v last poedinim članom bivše dinastije Petrovičev-Njegošev.«

Klerikalci so potemtakem pooblastili finančnega ministra, da sme odstopiti del državne svojine, torej one svojine, ki jo je črnogorski narod odvzel bivši dinastiji, ker jo je imela preveč in ker je računal, da bo s to imovino pozneje razpolagala črnogorska oblastna skupščina tako kakor n. pr. ljubljanska s kranjsko imovino. Kaj bi rekel naš narod, da mu je kdo vzel to imovino in jo poklonil komu v dar? Ta imovina znaša nad 50 milijonov dinarjev, ki jo sme finančni minister vrniti črnogorskim princem.

»Obenem se pooblašča minister financ, da sme izplačati (članom bivše črnogorske dinastije) skupaj znesek 42 milijonov dinarjev. Ta izplačila se izvrše, kolikor dosepejo v proračunskem letu 1927-28., s presežki dohodkov in prihranki po proračunu za leto 1927-28.; ostala pa se morajo postaviti vsako leto v proračun razhodkov in državnih dolgov.«

Kaj je torej kleveta, laž, ugotovitev? Finančni minister bo plačal te milijone s presežki dohodkov in s prihranki, s katerimi bi se morale plačati uradniške razlike in ostali dolgi države uradništvu in raznim podjetnikom...

Politične beležke

Volilne priprave SDS

Predsedstva oblastnih organizacij SDS v Ljubljani in Mariboru so v volilnih pripravah tako rekoč v permanenti. Poročila, ki prihajajo iz mesta in z deleže pričajo o izvršnem razpoloženju naprednjakov, ki jih je najnovejši volilni trik gg. Vukičevića in Korošca le še bolj podžgal. V kratkem bodo vložene in potem objavljene kandidatske liste, sestavljene po sporazumu sreskih in oblastnih odborov. Sigurno je, da bo nastop SDS in njej vzporednih naprednih skupin dne 11. septembra tako krepak, kakor še pri nobenih volitvah po osvobojenju.

Shodi SDS v šmarnskem okraju

V srezi Šmarje pri Jelšah bodo danes in jutri naslednji shodi in sestanki: Danes, v soboto ob 8. zvečer v Šmarju pri g. Maksu Gradcu; vabljani so Šmarčani, Sentpetranci, Sentvidčani in Sladkogorčani. Jutri, v nedeljo zjutraj pa maši bo javen shod pri Sv. Stefanu, ob pol 2 popoldne v Luki in ob pol 5. popoldne v Zibljici pri g. Založniku, kamor so vabljani tudi Pristovčani.

Volilna »svoboda«

V »Politiki« objavlja inspektor trgovinskega ministrstva Drag. Stojadinović, znan po svoji borbi proti Radetu Pašiću, odprto pismo, ki vsebuje razne mične zanimivosti o sedanjih volitvah. Gosp. Stojadinović pripoveduje, da je ministrski predsednik pirotekso volilno okrožje kratkoročno »nakaral« dr. Milanu Stojkoviću. Na zahtevo tega gospoda je bila sprememljena celokupna policija in zamenjana s osebam, ki so udani dr. Stojkoviću. Sreski poglavarji osebno drže sestanke in konference in sestavljajo zapisnike o postavljanju kandidatov. Premestitvo se kar sipajo iz rokava. Uradniki raznih resorsov so bili razrešeni. Vse je odstavljeno, kar je prisostvovalo Stojadinovićevim shodom. Osebe vinogradniške šole v Bukovu je bilo odstavljeno, ker noče z dr. Stojkovićem. Postajni načelniki so bili zamenjani z drugimi. V Negotinu je sreski poglavar tiral ljudi v banko dr. Stojkovića, kjer so morali podpisovati zapisnik o kandidaturah, ki jih je določil dr. Stojković.

In še marsikaj drugega poročajo inspektor Stojadinović, ki se na koncu vprašuje, ali je zaslužil od današnje vlade, da se tako postopa proti njemu. Razumeti moramo namreč, da je Stojadinović zet Ljube Jovanovića, torej zet načelnika kluba, ki mu je pripadal tudi sedanjí predsednik vlade, ko je skupaj z Jovanovićem izstopil iz radikalne stranke radi korupcije Pašićeve okolice. Med prvimi bojevniki te skupine pa je stal Stojadinović, kar pa ga ni zaščitilo, da ne bi tudi on postal žrtev »svobodnega režima« g. Vukičevića.

Kandidature SDS v Novem Sadu

Beograd, 15. julija p. Svetozar Pribečević je danes prisostvoval okrogli konferenci za kandidature v novosadskem okrožju. Dasi je nastal sporazum glede nosilca liste, je bil soglasno sprejet Pribečevićev predlog, da se določi za nosilca liste dr. Svetislav Popović, dosedanjí tekmeč za to mesto pa dobijo srezke kandidature. Nato je Pribečević imel lep političen govor, v katerem je odgovarjal Velji Vukičeviću, ki je o zadnjem Pribečevićevem govoru rekel, da je neresen. Neresen človek pa je g. Vukičević, ki je kot predsednik vlade, izjavil dvema odposlancema kluba SDS, da se bodo volitve vodile proti Korošcu in Stepanu Radiću, sedaj pa je napravil pakt s Korošcem.

Jutri odpotuje Pribečević v Sisak, kjer bo zbor zaupnikov za zagrebško volilno okrožje, da se postavijo skupščinske kandidature.

Volitev župana v Celju

Celje, 15. aprila a. Nocoj se je vršila konstituirajoča seja novoizvoljenega občinskega sveta. Sejo, katere se je udeležilo 33 obč. svetnikov, je otvoril dosedanjí gerent mestne občine dr. Farčnik, nakar je prevzel predsedstvo kot najstarejši odbornik dr. Juro Hrašovec, ki je takoj odredil volitev župana in podžupana. Za župana je bil izvoljen z 20 glasovi radikal Alojzij Gorican, 13 glasovnic (demokratskih in socialističnih) je bilo praznih, za podžupana pa klerikalci dr. Ogriček tudi z 20 glasovi. Župan dr. Gorican se je na kratko zahvalil, nakar je obč. svet. Komavli v imenu soc. stranke podal izjavo, da bo njegova stranka stvarno sodelovala, ako se bodo njeni predlogi upoštevali. S tem je bila seja zaključena.

Razpust občinskega sveta v Osijeku

Osijek, 15. julija. n. Iz avtentičnega vira se doznava, da je ministrstvo za notranje stvari razpustilo mestno zastopstvo v Osijeku.

Nove aretacije komunistov

Sušak, 15. julija. n. V zvezi z odkritjem komunistične propagande je bilo danes zopet 16 hišnih preiskav, pa menda brez posebnega rezultata.

Zagreb, 15. julija. n. Danes je zagrebška policija na zahtevo orožništva na Sušaku aretirala zdravilca zagrebške ortopedsko bolnice dr. Miroslava Delića in tajnika organizacije kovinskih delavcev Josipa Broza. Ugotovilo se je, da je bil dr. Delić v korespondenci z nekimi komunisti na Primorju. Oba aretiranca so danes odpeljali v Bakar.

Strela ubila pri Zagrebu dve kmetici

Zagreb, 15. julija. n. Dopoldne je bila kratka nevihta nad Zagrebom. Pri tem je strela udarila v dve kmetici iz Gračanov, ki sta se vratali iz Zagreba domov. Ena od njih je strela udarila na željo, ji prebila glavo, odskočila na hrbet, potem pa po desni nogi udarila v zemljo in ji raztrgala čevlji. Obe ženski sta umrli.

Dr. Beneš o aktualnih problemih evropske politike

V splošnem položaj ni vznemirljiv, vendar je še precej težav na potu do konsolidacije miru. — Pomirjenje tudi na Balkanu

Praga, 15. julija. d. V zunanjem odboru poslanske zbornice je podal večerj zunanji minister dr. Beneš z ozirom na razna vprašanja daljši ekspozé o češkoslovaški zunanji politiki.

Glede razmerja Češkoslovaške do Anglije je izjavil, da so odnosi med obema državama že od preobrata sem zelo dobri in prijateljski in da je beležiti stalno izboljšanje in poglabitev. V zadevi madžarske propagande v zvezi s člankom lorda Rothermerca je naglasil, da temu ni pripisovati posebne važnosti, ker ta propaganda ne bo rodila nikakih uspehov, dokazuje pa le, da si gotovi krogi ne žele prijateljskih odnosov s soslednimi državami.

V gospodarski konsolidaciji Evrope je nastal v zadnjem času splošni zastoj. Stabilizacija valute posrednih držav napreduje navedno počasnó, ponekod pa so se pojvale napetosti, tako da se je v zadnjem času govorilo že o krizi Locarna. V tej zvezi je omenil napetost na Balkanu, angleško - ruska nasprotja in rusko - poljski konflikt, rastjo v pogajanjih med Nemčijo in Francijo, poskuse, ki naj bi izvalili konflikte v srednji Evropi in oslabilo Male antanto. Vse to sicer ni več poseben aktualno, vendar pa še niso odstranjene vse težave. Vse to pa kvarno vpliva na gospodarski in finančni položaj Evrope.

Vsekakor pa je tudi na tem polju zabeležiti več razveseljujivih pojavov. Predvsem je omenil mednarodno gospodarsko konferenco, ki je izdelala več pomembnih predlo-

gov za tesnejše sodelovanje v mednarodni trgovinski politiki za znižanje tarif in za odstranitev dosedanjih gospodarskih rivalitet. Finančne akcije posrednih držav beležijo lepe uspehe, tako da položaj v splošnem ni tak, da bi povzročil resnejše skrbi.

Glede skupne akcije evropskih držav proti umoru v Rusiji, je dr. Beneš v svojem ekspozéju opozoril na to, da je to čisto interna zadeva vsake države. O kakšni skupni akciji v sedanjem trenutku ne more biti niti govora, dasi je jasno, da ves civiliziran svet postopanje sovjetskega režima napram svojim političnim nasprotnikom kar najostreje obsoja.

Z Rumunijo vežejo Češkoslovaško zelo intimne in mnogo prišrečnejše vezi, kakor kdaj poprej. Zadnja konferenca Male antante je ovrgla vsa sumničenja na račun Rumunije in dokazala, da so vse države Male antante popolnoma solidarne v vseh vprašanjih, ki se tičejo skupnih interesov.

V balkanskem problemu je nastopilo v zadnjih dneh znatno pomirjenje, vendar pri splošni gledanje tiranske pogodbe še ni rešen. Kar pa je pričakovati v najkrajšem času.

Zunanji je bil nato odobril trgovinsko pogodbo s Turčijo, nakar je pričela razprava o trgovinski pogodbi z Estonijo. Zunanji minister dr. Beneš je pri tej priliki sporočil, da so v teku tudi pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Nemčijo, dočim se pogajanja z Avstrijo že zaključena in bo pogodba v najkrajšem času podpisana.

Iz letalskega sveta

Newyork, 15. julija. o. Letalec Smith je sinoči ob 22.39 odletel iz San Franciscia proti otočju Honolulu. Letalec hoče izvršiti direkten polet preko Indijskega oceana ter se nato vrniti po isti poti. Letalo je opremljeno z radio-postajo in ima na krovu tudi 4 golobe pismoševce.

Pariz, 15. julija. (pa.) Letalca Dindone in Costes nameravata 25. julija poleteti iz Pariza v Newyork. Letalo, ki se bo imenovalo Colli in Nungesser bo nosilo s seboj 3500 litrov bencina.

Pretep v belgijskem parlamentu

Berlin, 15. julija. a. Kakor poroča »Tägliche Rundschau« iz Bruslja je prišlo na včerajšnji seji parlamenta med socialističnimi in komunističnimi poslanci do pretepa, med katerimi so se poslanci medsebojno opljuvali. Sejo je bilo treba večkrat prekiniti.

Moskva in hankovski komunisti

Moskva, 15. julija. (pa.) Komintern je pozval komuniste v Hankovu, naj pretrgajo zveze s hankovsko vlado. Proglas pravi, da je hankovska vlada doigrala svojo revolucionarno vlogo in da je postala protirevolucionarna.

Velika vročina v Ameriki

Newyork, 15. julija. (pa.) Radi velike vročine je umrlo dosedaj na vzhodni ameriki obali 39 oseb.

Pred kulturnim bojem v Nemčiji

Berlin, 15. julija. d. Vlada je včeraj na svoji seji sprejela načrt novega šolskega zakona. Načrt je izval v vseh političnih krogih živahne komentarje. Levičarski listi napovedujejo ostro parlamentarno borbo, ker vidi v tem načrtu pohod reakcije. »Vorwärts« naglašja, da pomeni sprejetje tega zakona začetek konca sedanje vladne večine. List zlasti opozarja na to, da napredne stranke ne morejo dopustiti, da bi bil sprejet tak zakon, ki ni le skrajno reakcionaren, marveč v direktnem nasprotju z weimarsko ustavo, ki naj bi se prekrcpala na ljubo cerkvenim interesom. Tudi drugi napredni listi napovedujejo najostrejšo borbo in naglašajo, da stoji Nemčija pred težkim kulturnim bojem.

Mednarodna pedagoška konferenca

Berlin, 15. julija. (be.) Četrta mednarodna pedagoška konferenca bo zasedala konec avgusta v Locarnu. Konferenco se prvič udeležijo tudi zastopniki Nemčije.

Nemške torpedovke na Norveškem

Larvik, 15. julija. Danes je dospela semkaj flotilja nemških torpedovk. To je po zaključku svetovne vojne prvi poset nemških vojnih ladij. Posadki je bil prirejen svečan sprejem.

Naši kraji in ljudje

Odmevi dunajskih dogodkov v Sloveniji

Ljubljana, 15. julija.

Prve vesti o dogodkih na Dunaju so došle v Ljubljano danes popoldne okrog 15. ure. Potom »Slovenskega Naroda« smo ob 16. izdali posebno izdajo. Od takrat naprej so bile prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze z Avstrijo tako, da do 11. ure zvečer ni bilo mogoče sprejeti iz Avstrije nikakih nadaljnjih poročil. Z ozirom na važnost dogodkov, ki se odigravajo na Dunaju in ki imajo tudi pomembno politično ozadje, pa smo napeli vse sile, da dobimo točno in zanesljivo poročila. Poleg naše radio-postaje, ki je sprejemala pozno v noč brezlična poročila iz Berlina, Praga in Pariza, smo iskale telefonsko zvezo s Prago, Bratislavo, Budimpešto in Rimom, tako da smo zbrali vse važnejše vesti. Se le okrog polnoči je bil ponovno odprt telefonski in brzojavni promet z Avstrijo tako, da smo tudi do dobili avtentična poročila o današnjih krvavih dogodkih. Dikreke telefonske zveze z Dunajem pa do zaključka lista ni bilo.

Dogodki na Dunaju so izzvali tudi pri nas živahno zanimanje. Posebna izdaja »Slovenskega Naroda«, ki je bila radi slabih poštinskih zvez namenjena predvsem za Ljubljano, je bila v eni uri skoraj popolnoma razprodana. Na Bledu, kamor je »Jutro« prvo telefonično javilo dogodke na Dunaju, so te vesti izzvale veliko senzacijo in živahno zanimanje, zlasti med tam bivaljočimi dunajčani, pa tudi med drugimi domačini in tujci.

Železniški promet z Avstrijo, ki je bil v prvih popoldanskih urah za nekaj časa prekinjen, je bil proti večeru zopet vzpostavljen, tako da so vlaki v Avstrijo odhajali redno, pač pa so imeli nekateri avstrijski vlaki precejšnje zamude.

Do pozne ure zvečer so prihajala skoraj iz vse Slovenije telefonična vprašanja na redakcijo, ali nam je kaj več znano o dunajskih dogodkih, o katerih so zvedeli od potnikov, ki so prihajali iz Avstrije, ki pa radi prekinjenih zvez sami niso imeli točne informacije.

Duševna revolucija katoliške omladine

Maribor, 15. julija

Čakali smo, da se oglasi »Slovenec«. Toda on že zopet ne vidi nič in ne sliši nič, kakor bi je plat velikega zvona od Vel. Nedelje pri Ormožu, kjer so začeli katoliški omladinci prav glasno zvoniti že 7. julija in so pozvanjali do 10. julija. Poteklo je torej že teden dni, toda v katoliških redakcijah ničesar vedeti.

Mi smo že parkrat poročali, da je prišlo med klerikalnim dijaštvom v Mariboru novo gibanje, ki pa voditeljem SLS in duhovščini ni prav nič po volji. Glasilo te omladine, »Križ na gorah«, ki ga izdajajo mariborski dijak v semenišču, so radi tega v SLS listih prav radi očetovali posvarili in tudi okrcali. Zaleglo pa ni dosti in mi smo že tedaj trdili, da sta klerikalizem in kultura, izobrazba in svoboda duha napram klerikalizmu, kakor voda in ogenj. Kakor hitro si bo upala mladina samostojno misliti in se izobraževati brez varuštva, mora priti do konflikta in končno do preloma z inkvizitorji.

Prvi počitki te krize so se pokazali prej, kakor smo slutili. Odpor v miselnosti mladine je že tu in doslej uklenjeni duh je začel odločno revoltirati. V dneh od 7. do 10. julija je imela katoliška mladina, ki se zbira okrog revije »Križ na gorah«, dobro obiskano zborovanje pri Veliki Nedelji, kjer ima svoj krasen samostan Nemški viteški red. Kongresa so se udeležili srednješolski dijak, visokošolski in bogoslovci. Klerikalni voditelji so odvajali mladino od tega kongresa in jim nudili brezplačno udeležbo na orlovski prireditvi v Celju in drugih katoliških svečanostih. Pa ni zaleglo.

Nato so gospodje, ki so bili ogorčeni nad programom dijaške prireditve, zahtevali, naj vodstvo kongresa povabi na zbor mariborskega kanonika dr. Tomažiča, češ, da je najboljši poznavalec katoliških dogem. Dr. Tomažič pa ostentativno ni bil povabljen in zbor se je vršil brez patronance cerkvene gospoščine. Mladini so razpravljali o verski etiki in morali, analizirali dogem ter o socialnih problemih. Mladina je prišla po

intenzivni tridnevni debati do povsem novih zaključkov, ki so zrevoluirali mladino, še bolj pa SLS voditelje. Cerkev ni nauk o dogmah so označili kot nerabljiv, okostelo formo in v cerkvi vladajočo avtokracijo kot neznošno in so jo zavrgli. Posebno ostro so obsodili tudi tiranijo, s katero se hoče mladini zabraniti čitanje prepovedanih znanstvenih knjig, ki si jih morajo bogoslovci naravnost uhitotapiti, če hočejo čitati kaj več, kakor jim dovoljuje proslu- li indeks. Bogoslovci so bili tudi menja, da nošnja talarja ne odgovarja več moder- nemu času in naj se zato odpravi, ker tudi razni voditelji SLS, duhovniki, ne nosijo več ne duhovniškega ovratnika in ne črne obleke, ampak se oblačijo popolnoma civil- no, ne samo v Ljubljani in Beogradu, am- pak nekateri tudi v Mariboru. Čemu bi se torej naj oklepali v nerodno in nehigijeni- čno haljo ravne bogoslovce, ko tudi Kristus ni nosil talarja?

Razpravljalo se je tudi o brezverstvu in znanem procesu proti uredniku Erženju ter so prišli mladini do zaključka, da takšna nestrpnost voditeljev SLS in duhovščine mora tirati delavstvo v brezverstvo in ga odvrniti od cerkve. Sovraštvo pač rodi odpor.

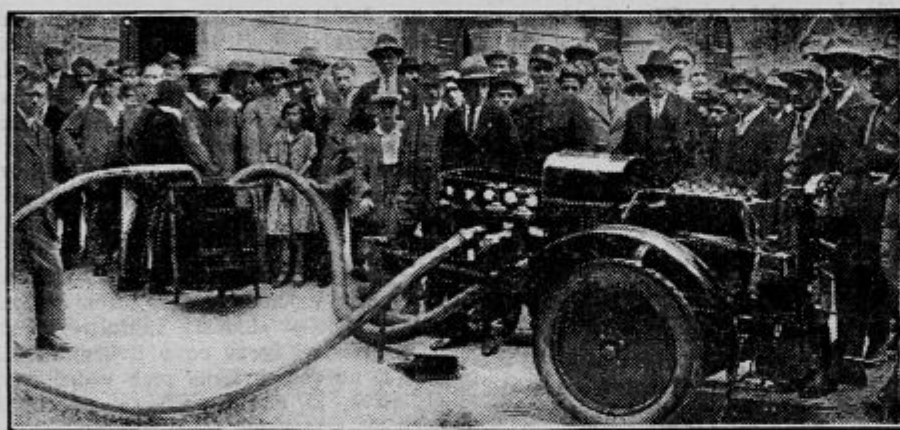
Diskusija o katoliški etiki in morali pa je pokazala, da ima mlada generacija katoli-

ških dijakov in bogoslovcev o tem že čisto druge pojme in nazore, kakor so jih do se- danj učili v šolah in seminarjih. V debati o krščanskem socializmu so zavrgli Terse- glavove principe, ki nadomeščajo biblijo z razrednim bojem. Kongres se je izrekel za čist razredni boj in pobratenje z razredno zavednimi delavci. Tudi katoliško telovad- no organizacijo »Orla« so mladini zavrgli in obsodili. V Mariboru so dijaki, ki pripa- dajo tej struji nove katoliške miselnosti, že davno zavrgli »Orla«.

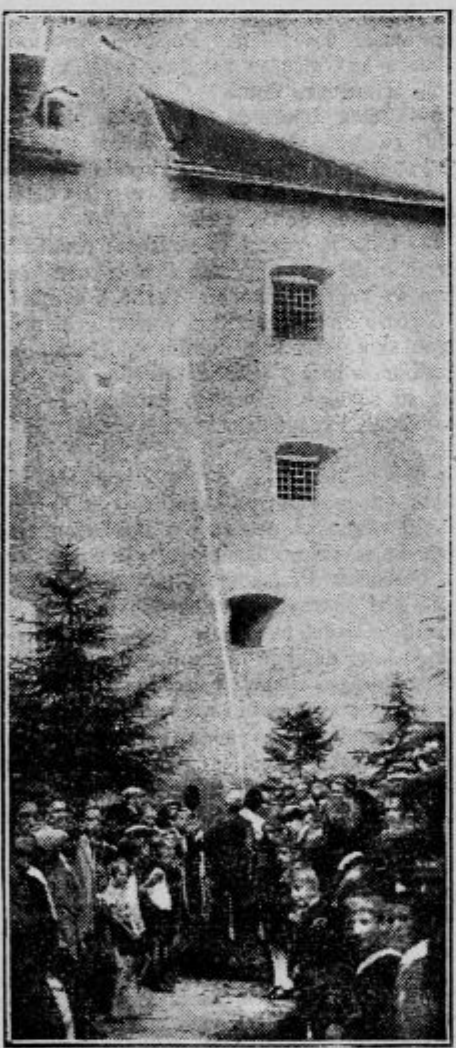
O tem edinstvenem gibanju katoliškega dijaštva, ki se mu priključujejo tudi bogos- lovci, pa klerikalni listi niso doslej še ni- česar poročali in molčijo celo o kongresu pri Veliki Nedelji. Zdaj se nam pa, da se gospoda zelo moti, če misli, da bo s takš- nim ignoriranjem zatrla svobodo duha mla- dine, ki od nje ni gmočno odvisna.

Nas predvsem veseli, da smo imeli prav, ko smo mariborske fanatike ponovno sva- rili, zlasti zadnji čas ob znanih duhovniških procesih, naj ne prenapenjajo strun in tako očitno kažejo svoje nekatoliške sovražnosti in maščevalnega duha, ki je vse prej, ka- kor krščanski. Ljudje se vendar večno ne dalo slepti s frazami in slepomišljenjem. Se- danj pa jih je najprej in odločno obsodila njihova lastna mlada generacija!

Nova motorna brizgalna Prostovoljnega gasilnega dru- štva v Kranju

Motorna brizgalna Gasilnega in reševalnega društva v Kranju pri poskušnji pred Mešnim domom v Ljubljani. Cevi so bile napeljane na Grad.

Kranjska motorna brizgalna je gnala v Ljubljani vodo izpred Mešnega doma na Grad in metala curek čez grajsko streho.

Kakor smo že svojčas poročali, si je agi- lo društvo v Kranju nabavilo najmoder- nejšo motorno brizgalno »Renault«, ki bo omogočala najhitrejšo in najizdatnejšo po- moč pri požarih.

Mala dvokolesna brizgalna je priklople- na na živorodce pobarvan tovorni avtomo- bil za moštvo. Odsklopljenje brizgalne se lahko izvrši v trenutku in ravno tako hitro je pripravljena za pogon.

Manipulacija je enostavna in zadostuje par vaj, da se društvo z njo seznani. Mo- torna brizgalna ima 2 odtoka po 65 mm ter se od teh lahko že vsaka cev odcepi na na- daljnje cevi po 52 mm tako, da bi bile la- hko v obratu 4 cevi naenkrat. Pri poskušnji v Ljubljani je brizgalna delovala naprvo z 10 atmosferami pritiska in širokim roč- nikom. Ta pritisk je zadostoval, da je pri- šla voda po ceveh na grad in da je dose- gel vodni curek še višino grajske strehe. Pri pritisku 12 do 14 atmosfer in z manj- šim ročnikom pa je nesla vodo čez streho ljubljanskega gradu. Ljubljanski Grad je visok 64 m in poslople s streho še nadalj- nih 22-25 m. Ako bi bila na gradu po- stavljena še lestva, so bili gasilci splošno prepričani, da bi šel vodni curek še višje in dosegel gotovo 100 m višine, kar znači na vsak način rekord za tako malo briz- galno. Poskušnje, izvršene na drugem kra- ju, so pa dognale, da je dosegel vodni cu- rek po eni cevi 42 m visoko od tal. Več naših gasilnih društev že poseduje te mo- torne brizgalne in vaje v Ljubljani in Kra- ju z njo so vzbudile veliko zanimanje za to francosko brizgalno, ki je še za najmanj 30 odstotkov cenejša od nemških.

Kranj je z nabavo nove brizgalne zopet dokazal, da spada med naša najmodernej- ša mesta.

V Savinjske planine!

Savinjska podružnica SPD v Celju nam piše:

Edino veleporogje, ki leži v celoti na na-šem ozemlju, so Savinjske planine. Po teh gorah hodi lahko vsak naš turist po mili volji, ne da bi se mu bilo treba bati sitno- sti z omejnimi organi.

Cesta iz Ljubnega v Logarsko dolino, ki jo je lanska povodenj na mnogih krajih popolnoma odplavila, je sedaj popravljena do Igla blizu pol poti med Ljubljani in Sol-čavo. Do Igla je cesta v dobrem stanju in je po njej mogoče promet z avtom. Od Igla do Piskernikovega zavetišča v Logarski dolini, ki je izhodišče za vse vrhove Sa- vinjskih planin, je 2 in tričetrt ure hoje po prekrasni in hladni alpski soteski ob divje bobneči Savinji. Vsak ljubitelj nara-ve bo ta del poti z veseljem prehodil peš.

Vabimo vse, ki se hočejo v kratkih po- letnih tednih odpocitati in nabrati novih sil za dolgo zimo, da obiščejo Gornje savinjsko in Logarsko dolino. V prijetnem gor- skem zraku, kjer ni prahu in je prepoln zdravega vonja smrek in smole, ob vzož-ju gorskih velikanov v eni najlepši dolini na svetu stoji Piskernikovo zavetišče SPD s Tillerjevo kočjo, ki premore 12 sob in 41 postelj. Kraj je pripraven za letovišče, ker se nahaja v bližini tudi naravnega kopalnice. Oskrba v koči je izborna, cene zmerne in ne višje kakor v mestnih in podeželskih gostilnah. Izletnike opozarjamo, da razen dobrih volje ni treba nositi ničesar s seboj, ker so vse kočje v Savinjskih planinah z jedjo in pijačo dobro založene.

Prischankov dom na Okrešlju je po pre- novljeni poti mimo slapa Savinje vsakemu, vsaj malo izurjenemu turistu lahko dostop- en. Tudi ta planinski dom tik ob vzožju divjih gorskih velikanov je udobno urejen in izborna založba. Ima celo lastni vodo- vod. Odtod je izhodišče poti na Kamniško sedlo, na Brano, Planjavo in Oljstrico, na Savinjsko sedlo, na Češko kočjo, Grintovec in Kočno ter končno tudi za turo skozi Tur-ški zleb na Rinko, Skuto, Grintovec in na Kokrško sedlo. Drzni plezalci lahko urijo svoje živce na gladkih stenah Mrzle gore. V domu dobijo pri oskrbniku točne podatke o stanju navedenih poti.

Prvovrstno izhodišče je končno kočja na Korosici, ki je ravno tako izborna oskrbo- vana in založena. Korosica tvori znamenito križišče poti na Oljstrico, na Škarje in pre- ko teh v Logarsko dolino, na Planjavo ali čez Sukalnik na Kamniško sedlo, čez Koj- nja po slikoviti, izborni izdelani poti na Veliko planino ali v dolino Kamniške Bi- strice, ali končno čez peč Robanovega ko- ta v prelepi Robanov kot in odtod v Sol-čavo ali Luče.

Vsako, ki bo svoj dopust preživel v opi- sanih prelepih postojankah, se bo vrnil do- mov zadovoljen in okrepjen telesno in du- ševno. S svojim obiskom pa bo podprl tu- di delovanje SPD, ki odkriva krasote slo- venskih gora domačin in tujim turistom!

Ignacij Fock †

V četrtek popoldne je v Kranju nepriča- kovan preminul g. Ignacij Fock, znani tovarnar mila v Kranju. Pokojni je dose- gel visoko starost 73. let ter je do posled- nih dni krepko kljuboval boleznim. Še pred par dnevi se je udeleževal običajnega po- polnanskega sestajanja meščanov v kranj- skem Narodnem domu.

Bil je iz stare in obče znane kranjske meščanske rodbine. Z lastno pridnostjo in vztrajnostjo je vodil domače tvorniško po- detje. Njegovo ime bo ostalo večno na od- ločnem mestu v kroniki naprednega Kranja in njegovega meščanstva. Bil je skoro 30 let nepretrgoma do prevrata član kranjske- ga občinskega odbora. Stopil je tudi svo- ječasno v vrsto prvoboriteljev za napre- dno stvar v Kranju ter le s svojo značaj- nostjo, poštenostjo in disciplinsko dosled- nostjo pridobil simpatije prijateljev in spo- tovanje pri nasprotnikih.

Njegova smrt zapuša v vrstah meščan- stva kranjskega veliko vrzel. Pogreb po- kojnika bo danes ob 17. Odličnemu somi- šljeniku, obče spoštovanemu meščanu bodi zemlja lahka, žalujočim rodbinam naše iskreno sožalje!

Po letalskem mitingu v Ljubljani

Ljubljanski Aeroklub nabavlja lastno letalo

Oblastni odbor Aerokluba »Naša krila« v Ljubljani je na svoji IX. redni odborovi seji 11. t. m. sklenil izreči javno zahvalo vsem onim odločilnim faktorjem in prijateljem Aerokluba, ki so na katerikoli način pripo- mogli zadnji prireditvi do tako lepega uspe- ha. Posebno treba na tem mestu izreči za- hvalo komandi vazduhoplovstva v Petro- varadinu, ki je upoštevala želje našega kluba, dalje komandantu I. vazduhoplovne- ga polka podpolkovniku Živoradu Petrovi- ču v Novem Sadu, komandantu IV. vazdu- hoplovne grupe v Zagrebu, dalje vsem so- delujočim iz Novega Sada in iz Zagreba, g. velikemu županu ljubljanske oblasti, g. divizijskemu generalu Dravske divizije, g. vladnemu komisarju mesta Ljubljane, pred- sedniku oblastne skupščine za ljubljansko oblast, komandantu žandarmerije, ravnate- lju policijske direkcije, ravnatelju železni- ške direkcije, šefu prometnega in komerci- jalnega oddelka državnih železnic v Ljub- ljani in končno vsemu onemu časopisju, ki nam je šlo pri vršenju reklame z uvidev- nostjo drage volje na roko.

Organizacija mitinga je bila prva slične vrste v Ljubljani, radi tega so se gotovo tudi tu in tam pojavljale hibe, zato pa pro- simo cenjeno občinstvo, ki je v tako lepem številu posvečalo pozornost prireditvi, da te nedostake oprostijo. Predvsem pa pro- simo one, ki so izrežali številke za letenje, pa so radi pozno ure in pomanjkanja go- riva za takrat prišli ob užitek in pričako- vano veselje, da nam oprostite. Aeroklub jim pa obljublja na tem mestu, da jih bo na jesen s svojim lastnim avijonom, ki ga je oblastni odbor že naročil glasom sklepa zadnje seje potom svojega pilota dvignil nad Ljubljano in jim s tem nadoknadil ono, do česar zadnjič niso prišli. V zvezi s tem naprošamo vso spoštovano publiko, ki je prisostvovala mitingu, pa ni krila vstopni- ne, da blagovolji nakazati nanjo odpadajoči del na naslov Aero-kluba, oblastni odbor Ljubljane, štev. čekovnega računa 10.720 z direktno pripombo, da je to za Aeroklub mesto vstopnine. Ta denar bo klub nalag- al v posebnem fondu za avijon, ki je že naročen in ki bo najkasneje v dveh mese- cih, odnosno dveh mesecih in pol z našimi insignijami ponosno krožil nad Ljubljano. Uverjeni smo, da bo javnost vedela ceniti napore našega kluba in da se bo polnošte- vilno odzvala našemu pozivu.

Klub si je nabavil tudi film o prvem le- talskem mitingu v Ljubljani, ki je zainte- resiranim kinom proti nizki odškodnini na razpolago. Predvsem pa je namenjen za vse one kraje, kjer bodo ustanovljene me- stne organizacije našega kluba. Podrob- nejše informacije daje tajništvo Aerokluba, Ljubljana, Kazina II. nadstir.

Na jesen prične tudi značni promet na progi Ljubljana-Zagreb-Beograd, pa pozi- vamo vso javnost, da se v čim večjem šte- vilu posluži akcij tega povsem nacionalne- ga društva, ki se dobe za nizko ceno 250 Din. Aeroklub je sklenil nakup 25 akcij, da s tem vzpodbudi tudi ostalo slovensko jav- nost k zanimanju. Čim več akcij bomo Slo- venci kupili, tem prej bo značna zveza med Ljubljano in prestolnico izvršljiva.

Aeroklub »Naša krila« v Ljubljani.

Se danes ob 4., 8. in 9.

Svet brez moških

(Edini mož na zemlji)

Film smeja in veselja! Pri vseh predstavah umetniški orkester. —

Pozor na naš jutrišnji oglas!

KINO »DVOR«, telefon 2730.

Okradeni kopalci

Ob Savi se je polavila drzna tatinska trojica.

Ljubljana, 15. julija

V četrtek je solnce neusmiljeno grelo. Seveda je vsakdo, ki je le utegnil, hitej k vodi. Polna so bila vsa kopalnica, posebno živo pa je bilo na Savi pri Tomačevem. Med kopalci sta se nahajala tudi medicina Milka Taborjeva ter medicene Marjan Ahčin. Ko sta okrog pol 13. pogledala po svoji obleki, ki sta jo imela poleg brega, sta razočarana opazila, da obleke Tabor- jeve sploh ni več na mestu, dočim je bila Ahčinova vsa razmetana. Kmalu je Ahčin ugotovil, da mu je neznan tat odnesel li- stnico z vso vsebino, aktovko, v kateri se je nahajala britve s priborom, uro, medi- cinske škarje in čevlje. Taborjevi je tat ukradel črno obleko iz surove svile, vse perilo, 300 Din gotovine, aktovko in par čevljev. Prvi je oškodovan za okrog 900 Din, dama pa za okrog 1000 Din.

Kdo je tatvino zagrešil, še ni ugotovlje- no. Bržkone pa so jo izvršili trije mladi, po- tepuhi-cigani, v katerih družbi se je naha- jala tudi mlada ciganka.

Komaj se je med kopalci razburjenje ra- di te tatvine nekoliko podelilo, že so se razburili kopalci višje od Tomačevega pro- ti črnemu mostu. Okoli 16.45 so se ko- palcji, ki so se hoteli vrniti s kamniškimi vlakom v Ljubljano, začeli oblačiti. In hi- tela sta tudi neki drugi akademik in neka uradnica k svojim oblekam. Teh ni bilo več na mestu. Zaman je bilo vse iskanje in po- praševanje Akademiku so tatovi odnesli obleko, čevlje in listnico s 100 Din, gospo- dični pa so odnesli vso obleko in čevlje ter nekaj gotovine.

Najbrže so tudi ti dve tatvini izvršili isti tatovi, ki so bili opogumljeni po prvem, dobro uspelem tatinskem poslu.

Doslej ni bilo na prostih kopalcih več- jih tatvin. Tatovi so mirovali, a sedaj so začeli izrabljati živahnost kopalne sezone. Vsa mesta ob Savi so zelo prikladna za ta- tove, ker tam ni nikdar kontrole varnostnih organov nad sumljivimi in tuji lastniki ne- varnimi elementi. Treba je omeniti, da se še nikdar ni pojavila podnevi med kopa- njem kaka orožniška patrulja, ki bi prav gotovo že s svojim pojavom krotila pre- drznost tatinskih rok.

Nedosegljiva
Eau de Cologne Chypre
Bourjois-Paris

Sleparski doktor

Ljubljana, 15. julija

Nekako pred mesecem se je pojavil v Ljubljani mlad, širokopleč, majhen elegant, ki je zbujal pozornost s svojim vsiljivim nastopom. Neznani možak je sprva stano- val v raznih hotelih in se je kmalu sezna- nil po kavarnah s par Ljubljanci. S časom pa si je pridobil tudi poznanstvo ne- katerih ljubljanskih zdravnikov, katerim se je predstavil kot zdravniški asistent dr. Gustav Eckel, ki je prišel v Ljubljano v svojstvu komandanta posebne svetovne družbe: »Internationale Ärzte- und Kran- ken-Missionsarmeen«, kratko »Inaekramisar« s sedežem v Londonu, ki si je naredila na- logo, da z obilico praktičnih nasvetov vra- ča bolnikom zdravje.

Eckel, ki govori samo nemški, je rado- vednežem kazal tudi razne tipkane pro- spekte družbe s podpisom družbenega ge- nerala dr. Cooka, sam pa je tudi pristavil spodaj lastnoročni podpis. Vsi spisi so bili opremljeni tudi s pečatom omenjene druž- be. Geslo prospektov pa se glasi: »Erkenne dich selbst!«

Tekom časa se je Eckel v Ljubljani se- znanil tudi z obrtnikom Maksom, katerega je izbral iz službe ter sklenil z njim pis- meno pogodbo, da ga namešča kot svojega tolmacha z mesečno plačo 2500 Din. Seve- da pa je moral Maks pred sprejemom po- godbe svojem šefu posoditi znatno vsoto denarja in on neki priliki tudi lepo srajco.

Eckel, ki je se hvalil, da ima njegova družba podružnice že povsod, v Franciji, zpaniji, Angliji in drugod ter da jo hoče ustanoviti v Ljubljani, pa je dne 11. t. m. neznanomik izginil iz našega mesta. Ope- harjeni Maks, ki je s pustolovcem sklenil tako sijajno pogodbo, ga je pričel iskati in se je misleč, da jo je pobral čez mejo, odpeljal celo v Avstrijo. Tam pa ga je iskal zaman, kajti prebrisani Eckel je »plaval« ne daleč od Ljubljane v neki vasi v bližini Domžal neko kuharico in jo na- vdušil za svoje projekte. Svoje žrtve je lo- vil po vsem kamniškem okraju. Obetaval je bolnike in jim izvajal denar.

Na pustolovca so postali kmalu pozor- ni orožniki, ki so ga 13. t. m. aretirali in odvdučili v zapore okrajnega sodišča v Kam- niku. Na dan so prišle razne zanimivosti, ki kažejo da je aretiranc tip prav nevar- nega pustolovca. Še to ni gotovo, ali se res piše Gustav Eckel, ker so našli pri njem dokumente tudi na druga imena. Sam na- vaja, da je doma iz Monakova in da je 32 let star. V svrhu ugotovitve njegovega pra- vega imena se je ljubljanska policija ope- rila po informacije v razna avstrijska me- sta, a predvsem v Monakovo.

Kulturni pregled

Rokopis Wildeove »Salome« najden. V neki mali pariški knjigarni so našli nedav- no originalen rokopis »Salome«, Oscara Wil- dea. Rokopis so doslej pogrešali. Wilde je pisal ta komed v francosčini, da mu je vdhnil več jezikovne elegancije in blagolu- nosti.

Najznamenitejša ameriška dramska no- vela. Med ameriški dramami, ki so v zad- njem času prišle na oder je vsaj pri publiku donesla prvenstvo drama »Broadway«. Sen- zacionalno delo, ki polni blaginje, a je po svojem literarnem značaju le modni produkt brez bodočnosti. »Broadway« igrajo tudi v Londonu, na Dunaju pa se bo uprizoril v gledališču komornih iger (Kammerspiele).

Iz češkega slovstva. Pri Vladislavu Kun- ciču v Pragi je izšel 2. zvezek spisa znanega pisatelja Viktorja Dyka: »Vzpominki a kom- entarjev«. Dykovi spomini so postali s tem zvezkom kompletni.

Velika izdaja zbranih spisov Leva N. Tol- stega. Sovjetsko državno založništvo v Mo- skvi je že storilo vse priprave, da bodo za- čeli z novim letom izhajati zbrani spisi Leva N. Tolstega. V teku 1. 1928. mora iziti vseh 90 obsežnih zvezkov. Stoprav ta izdaja, ki bo vsebovala tudi korespondenco Tolstega, njegov dnevnik in vse, kar se je našlo v ostalini, bo pokazala ogromno plodovitost nesmrtnega Leva Nikolajeviča. Sovjetska

Danes in jutri v nedeljo, dne 17. t. m. ob 18. uri

MEDNARODNE NOGOMETNE TEKME

Wiener Athletik Club

Ob vsakem vremenu

16. t. m. S. K. ILIRIJA
17. t. m. Reprezentanca LNP.

Igrišče S. K. ILIRIJE

Domače vesti

* Imenovanje. Akademski kipar Ivan Zajc je imenovan za učitelja modeliranja na tehnični fakulteti ljubljanske univerze.

* Novi učitelj petja in glasbe. Izpit za poučevanja petja in glasbe na meščanskih šolah so napravili pred strokovno komisijo na državnem konservatoriju v Ljubljani g. Zinka Lovrec, Drago Hasel, Leopold Kerne in Josip Segula.

* Nizozemski profesorji v Jugoslaviji. V Zagreb je predvčeršnjim dospela skupina 13 nizozemskih profesorjev in profesorice, ki so si ogledali mesto in njegovo okolico, včeraj pa so odpotovali na Pivčica jezera, kjer ostanejo do 25. julija, potem pa se vrnejo v Zagreb, odkoder odpotujejo na Bled. V kratkem obišče Jugoslavijo tudi večja skupina nizozemskih novinarjev.

* Poset naših izseljencev domovini. Ivo Palančič v Chicagu je organiziral ekskurzijo naših ameriških rojakov v domovino. V kratkem pride torej v Jugoslavijo 150 ekskurzistov, Srbov, Hrvatov in Slovencev z njimi pride nekaj Čehoslovakov, Madžarov in Američanov. Vzkrali so se v New Yorku 9. t. m. in dospelo preko Pariza, kjer se bodo par dni zadržali, dne 25. t. m. na Jesenice in v Ljubljano.

* Rezervni častniki, ki so pozvani na večbo, se opozarjajo, da naj vzamejo v svrhu pravilnega zaračunavanja prejemkov s seboj naslednje dokumente: potrdilo iz katerega je razvidno, kdaj je dobil prvi oficirski čin, potrdilo o zakonski zvezi, event. krstne liste otrok in, ako je državni uradnik, se potrdilo o svojih službenih prejemkih; ako pa je zasebni nameščenelec ter reflektira na rod binske doklade, naj si preskrbi še potrdilo da je rod bina res potrebna teh prejemkov. — Pododbor Ljubljana.

* Otmilno Jurčičev rojstni dom! »Slovenska Matica« nam prosi za objavo naslednjega oklica: Slovenski narod mnogo dolguje svojem velikemu sinu Josipu Jurčiču, ki je bil pisatelj in politik v dobi našega narodnega preporoda. Naša dolžnost je, da se s hvaležnostjo spominjamo vsega, kar je z njim v zvezi. Njegova rojstna hiša na Mujaevi razpada; nevarnost preti da ta dragoceni spomenik izgine še to zimo, kar se je — žal — že zgodilo n. pr. z Askerčev rojstno hišo v Globokem. Slovenci tega ne smemo dopustiti! Pokojimo na pomoč Jurčičevim svojem, ki jih je devet (brat z ženo, star 82 let, njegov sin z ženo in vnuki) in ki v svojih skromnih razmerah ne morejo preprečiti nesreče! Osnovalec se je odsek v »Slovenski Matici«, ki boče z javnimi prispevki rešiti Jurčičev rojstno hišo propada. Obračamo se na častilce Jurčičevega pisateljskega in političnega imena, da po svojih močeh prispevajo v ta namen. Darovi naj se pošiljajo ali uredništvom listov, ki jih bodo dali »Slovenski Matici«, ali na naravnost »Slovenski Matici« v Ljubljani.

* Vest o revoluciji na Dunaju so se včeraj popoldne in tekom večera naglo širile iz Ljubljane na deželo ter posebno med letoviščarji iz Avstrije in poslovnimi krogi povzročile konsternacijo. To tem bolj, ker je bil popoldne ves telefonski in brezovni promet z Avstrijo prekinjen, a je zvečer — izvzemši Dunaj — zopet začel redno poslovati. Kakor poročamo tudi na drugem mestu, ostane železniški promet nemoten. Tekom večera smo se dvakrat obrnili na železniško direkcijo in prejeli zagotovilo, da v železniškem prometu z Avstrijo ni izprememb.

* Kongres fotografov v Zagrebu. V Zagrebu se je predvčeršnjim vršil kongres fotografov-obrtnikov iz cele države. Po daljši debati o stanovskih vprašanjih in glasi o oškodovanju poklicnih fotografov po fotografiranjih amatirjev je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija: Fotografski obrtniki kraljevine SHS zbrani na državnem kongresu dne 14. julija 1927. v Zagrebu, so soglasno sklenili, da na podlagi sestavljenih pravil osnujejo Zvezo fotografiralskih združenj kraljevine SHS s sedežem v Ljubljani in z namenom, da pri vsaki priložnosti ščitijo interese fotografiralskih obrtnikov cele naše države. V novi odbor sta bila izvoljena iz Slovencev fotograf g. Orabec iz Ljubljane kot tretji podpredsednik in g. H. Hübscher kot član nadzornega odbora. Končno je bil storjen sklep, da se prihodnji kongres vrši v Ljubljani.

* Smrtina kosa. Umrla je včeraj popoldne gospa Franja Koširjeva, mati ge. Vide dr. Baltičeve, soproge velikega župana v Učičah. Bila je blaga žena, plemenita mati in požrtvovalna narodnjakinja. Pogreb se bo vršil v ponedeljek z Dunajske ceste 31, odkoder jo preko Tacna prepeljejo v Smarti no pod Smarno goro in pokopljejo na tamšnjem pokopališču. — V Črnomlju je v četrtek po daljšem bolehanju za vedno zatislila oči g. Marija Kunc, dobra soproga in obče spoštovana žena. Pokopljejo jo danes popoldne ob 17. — Za Bežigradom VI. je včeraj popoldne preminil g. Alojzij Bernardi, magistratni pisarniški asistent Zapuška vžaloščeno soprogo in hčerko. Pogreb se bo vršil v nedeljo ob 16. Bodí pokojnik ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Absolutni II. letnika višje pedagogične šole v Beogradu in Zagrebu, ki hočejo službovati v šolskem letu 1927—1928 na meščanskih šolah mariborske oblasti, naj vpošljejo v smislu odloka min. prosvote

O. N. br. 41.647 od 30. junija 1927 tozadevne prošnje velikemu županu mariborske oblasti (prosvetni oddelek) najdalje do 20. julija 1927. V smislu omenjenega odloka morajo nastopiti službena mesta dne 1. septembra 1927.

* Na specialni kmetijski šoli na Grmu se je dne 11. julija pričel 6 tedenski tečaj za osnovnošolske učitelje. V zavod je bilo sprejetih 16 prosilcev iz raznih krajev obeh slovenskih oblasti. Poleg teh obiskujejo predavanja iz posameznih kmetijskih predmetov kot ekstremisti nekateri učitelji iz bližnje okolice. Teoretična predavanja se vrše dnevno 4 ure dopoldne, praktična 3 ure popoldne. Tečaj se zaključí 20. avgusta. Zadnje štiri dni se bodo vršili izpiti iz predavalnih predmetov, nakar prejmejo udeleženci tečaja izpričevala, ki jih bodo usposobili za učitelje na kmetijsko-nadaljevalnih šolah. Prekoristno institucijo teh tečajev toplo pozdravljamo, želeč ji mnogo uspehov za povzdigo našega gospodarstva.

* Jugoslovanski zimsko-sportni savez oporočen taks. Kakor beležijo beogradske novine, je finančni minister oporočil jugoslovanski zimsko-sportni savez v Ljubljani taks na vse prošnje in predstavitve, ki jih bo dostavljali državnim oblastem. Izvzemši onih, ki se tičejo civilnopravnih zadev.

* Opozorilo davkoplačevalcem. Seznanji pripadnikov posameznih davčnih družb I. in II. razreda priredbenega okraja trgovske zbornice v Ljubljani in III. ter IV. razreda priredbenega okraja Ljubljana mesto, so izgotovljeni in bodo razgrnjeni na vpogled davčnim zavezancem pri davčni administraciji v Ljubljani skozi 15 dni, t. i. v času od 16. julija do 30. julija 1927 ob navadnih uradnih urah. Pri tem se davčni zavezanci opozarjajo, da so v seznane pripadnikov posameznih davčnih družb vpisane pridobitni zavezane osebe po stanju dne 1. junija 1927, da bodo smele vpogledati seznane le k pridobitni zavezane osebe priredbenega okraja trgovske zbornice v Ljubljani in priredbenega okraja Ljubljana mesto in da je pritožbe, ki morajo biti kolikove s kolkom za 20 Din zoper morebitne pomotne uvrstitve vložiti v smislu § 15 zakona o osebnih davkih, do vstopenja 30. julija 1927 pri davčni administraciji v Ljubljani.

* V nedeljo popoldne ob 16.30 v Laškem zvečer ob 20.30 v Rimskih Toplicah koncerta jugoslovanskih narodnih pesnijskega društva »Ljubljanski Zvon« iz Ljubljane. Železniške zveze od obeh strani ugodne, vstopnine na koncert in v pokritje stroškov sep rodaajo le v vzporedi.

* Nušičevo »Občinsko dete« v filmu. Znanu Nušičeva humoristična povest »Občinsko dete« je pred kratkim izšla v Druždanih v nemškem prevodu, ki ga je oskrbel znani nemški humorist Roda Roda. Kakor javljajo iz Sarajeva, je g. Branslav Nušič prejel od nekega nemškega filmskega podjetja ponudbo, da dovolji filmovanje tega dela, na kar je g. Nušič radevolje pristal, tem bolj, ker ponudena fantilma znaa lepo svotico 70.000 Din.

* Anton Cizelj zopet v Ljubljani. Iz Zagreba nam poročajo: Zandarmerija je dovršila izvide z Ant. Cizelom, ki je kakor znano — sam sebe obtožuje raznih zločinov. Noben zločin pa se ni mogel dokazati razen enega slučaja zaigra. Brez dvoma je Cizelj hotel preseliniti oblasti, da je bilazen in bil ga oblast izročila kakš blaznolci, odkoder bi lahko pobegnili. To se mu ni posrečilo. Jutri bo Cizelj odpravljen v Ljubljano ter zopet izročjen voljaški oblasti.

* Zagonetna katastrofa dveh pilotov. V četrtek ob 5.30 zarana je z letališča v Skopju krenil major-pilot Ješa Gjorgjevič z opazovalcem-podporočnikom Milanom Popovičem na letalu tipa Breguet 19 A II. Usmerila sta polet proti Novemu Sadu. Ko sta letela preko Raške, je letalo na doslej nepojasnen način strmoglavilo v gozdovje Kopaonik, ki se razprostira med Raško in Jaseničko Banjo. Domneva se, da so letalu na poletu odletela krila, ki so jih našli precej daleč od razbitega letala. Letalca so dolgo iskali in so po dosedanih poročilih našli Popovičovo truplo par kilometrov stran od letala, truplo majorja Gjorgjeviča pa še iščejo.

* Strahovit samomor pod vlakom. Ko je v terek zvečer vlak štev. 2033 iz Zapršiča vozil proti Zagrebu se je pri Podsmedu vrzel pod vlak neznan moški. Vlak mu je odrezal glavo od trupla. Truplo je padlo preko nasipa, glavo pa so koletsa popolnoma zdrobila. V žepu ponesrečenca so našli delavsko knjižico, glasečo se na ime Ciril Potočki, rodom iz Struma. Že od leta 1926 ni bil nikjer zaposlen. Nesrečni Potočki je izvršil samomor brezdvomno zaradi velike bede.

* Dve deklici pri kopanju utonili. Hčerki železničarja Sekelskega v Slovenski Bistrici, Anica in Danica, sta bili nedavno na obisku pri svojem starem očetu Ivanu Sekelsku v Partinju. Prošlo sredo sta se deklici šli kopati v Pesnico, zašli sta v globok tolmun ter utonili, ker nista znali plavati.

* Ostanke srednjeveške umetnosti v Prizrenu. Kakor javljajo iz Beograda, so pri odkopavanju v 13. stoletju od carja Dušana zgrajenega samostanu pri Prizrenu prišli na sled važnim ostankom srbske umetnosti v srednjem veku. Odkopali so tudi grob kneza Strazišmira Balčiča, ki je vladal v Zeti početkom 14. stoletja.

* Požar na žitnem polju. V slavonskem selu Kusonja so prošle sredo pogorele štiri njive pšenice, last premožne rodbine Grujić. Ker je pihal močan veter, se je požar naglo širil in se ni dalo ničesar rešiti. Kakor zatrjujejo, so ogenj zanetli politični nasprotniki.

* Blazen mladenič ubil staro. V Legradu v Medmurlju so na 23 letnem sinu takojšnjega posestnika Antona Kedmenca že dalj časa opazali znake duševne bolezni. Oče je dal sina po zdravniku preiskati in zdravnik dr. Derencin je odredil, naj peljejo sina v Zagreb na opazovalnico, kjer pa so sprejem odklonili, češ da ni v opazovalnici prostora zanj. Mladega Kedmenca so odvedli nazaj v Legrad. A že naslednjega dne je blazen mladenič napadel 68 letno staro Franco Bedeničec ter jo na divjaški način ubil. Orožnikom je izjavil, da mu je sedaj odleglo, ker je »rešil vso vas nevarne čarovnice«. Kedmenca so prepeljali v Zagreb na opazovalnico, kjer se bo sedaj menda našel prostor tudi zanj.

* Smrt radi kačjega plika. V primorskem selu Balici je te dni pčila kača sedemletnega dekca Ivana Valiča, ko se je igral na bregu Rečine. Kmalu potem je čutil hude bolečine in zdravnik je odredil, da so dekca prepeljali v bolnico na Sušak, kjer se je ugotovilo, da je dekca pčil gad. Skušali so rešiti mladega bolnika, a bilo je prepozno. Mali Valič je nekoliko ur pozneje izdihnil.

* Rodbinska tragedija v Splitu. V terek ponoči se je prigodila v predmestju Splita grozna rodbinska tragedija. Pek Marko Peršić je svojo mlado ženo Jelko z nožem zabodel v srce, nato pa ves okrvavljen šel na policijo ter izjavil: »Umoril sem svojo ženo!« Peršića so pridržali na policiji. Ko je petletna hčerka Markova videla, kaj se je zgodilo, je zaplakala: »Oče, ubil je mene, ker si ubil majko!« Vsi led plakanja hčerke so pribitili sosed, ki so našli mrtvo ženo in od krvi lasne matere okrvavljene otroka. Zdi se, da je Peršić izvršil umor vsled ljubosumnosti. Zločin je povzročil v Splitu veliko senzacijo.

KUŠAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe.

* Utonil pri reševanju tovariša. Pretresljiva tragedija je se te dni odigrala v Skopju na reki Vardariju. V mraku so se šli kopati trije prijatelji: Mustafa, Nevžad in Jožo. Ko so se po kopanju hoteli že oblačiti, se je Mustafa nalašč še enkrat pognal v vodo. Menda pa ga je prijel krč — Mustafa je samo kriknil in se začel naglo potapljati. Nevžad se je brez odlašanja pognal prijatelju na pomoč. Potopil se je, objel Mustafu okrog pasu in ga hotel vleči k bregu. Toda Mustafa se ga je začel tako strahovito oklepovati, da sta oba zopet izginila pod vodo in se utopila. Jožo, ki je ves prestrašen gledal pretresljive prizore, je začel blazneti. Naslednje jutro so čvrsto sklenjeni trupli potopili iz Vardarja, zmedenega Joza pa odpravili v blaznico.

Iz Ljubljane

* Reklamacijsko postopanje za občinske volitve traja za mesto Ljubljana do 23. t. m. Pozivajo se vsi pristajši SDS, da se zglaste v tajništvo Kazina, II. nadstropje, v svrhu vpisa ali popravka. Vreklamirati se zamorejo tudi oni, ki izpolnijo do vstopenja 23. julija 21. leto starosti ali šestmesečno bivanje v Ljubljani in ki se še niso zamogli vreklamirati za skupščinske volitve.

* Stanovanjsko sodišče I. stopnje v Ljubljani naznanja, da se bodo radi nujnosti prekinile sodne počitnice in da se bodo vršile razprave radi dodelitve stanovanj že dne 19., 20. in 21. julija t. l. Razpis 26 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča — soba št. 6., — kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

* Življenje in umiranje v Ljubljani. Po podatkih mestnega fizikata se je v dobi od 8. do 14. julija rodilo v Ljubljani 35 otrok (15 moškega in 20 ženskega spola) umrlo pa je 10 moških in 11 žensk, skupaj torej 21 oseb in sicer: 7 oseb za jetiko, 4 za rakom 2 za ostarelostjo, 1 za boleznijo na srcu, 6 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa vsled smrtne neizgode. Izmed umrlih je 5 oseb doseglo starost nad 70 let. Ena oseba je obolela na dušillnem kašlju.

* Kritično stanje ponesrečenega g. Joška Toneja. Kakor smo včeraj poročali, je pri Kranjski gori z motociklom ponesrečil g. Joško Tonec, 22-letni sin uglednega ljubljanskega kavarnarja. Posledice so bile mnogo večje, kakor se je sprva sodilo. Včeraj so ponesrečenca pripeljali nezvestnega v Ljubljano in ga oddali v Leonišče. Ves dan se ponesrečenec ni zavedel. Usodni padec z motocikla je povzročil pretresenje možganov in krvavitve v glavi. Pozno zvečer smo se informirali o stanju nesrečnega mladeniča in nam je žal bilo ponovljeno sporočilo, da ni izpremembe in da pacient dalje leži nepremično v popolni nezvesti. Gotovo vsa Ljubljana sočustvuje s težko prizadeto rodbino g. Toneja in želi, da bi mladi, splošno simpatični mladenič ostal pri življenju.

Dr. EDVARD JEMEC

zdravnik

zopet redno ordinira od 2 do 4
Tržaška cesta št. 8.

* Družabni večer s koncertom bo nočoj na Taboru. Vstopnine prosto.

* Snaženje uradnih prostorov. Davčni urad za mesto Ljubljana naznanja, da bo 22. in 23. t. m. snaženje uradnih prostorov, kar naj upoštevajo oni, ki imajo te dni pri davkarjih opravke.

* Drobna policijska kronika. Policija je predsojnim spravila v zapor neko pijano žensko, ki se je obnašala tako, da so se nad njenim početjem ljudje zgražali. Radi vlačugarstva sta morali v luknjo dve Elizabet-

ki, ki sta postopali okrog brez dela in pomеžikovali moškimi. Dalje so bili prijavljeni še sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 pretep, 1 izgred, 1 poškožba tuje lastnine, 1 sleparija, 1 prestopok obrtnega reda in 11 prestopkov cestnega policijskega reda.

* Mica Kovačeva v hlačah. Izanec Francelj B. je stopil v četrtek zvečer v Mikličevo restavracijo, se mogočno vsedel za mizo ter si naročil obilno večerjo. Jed je nato zalil tudi z obilno pijačo, nakar se je podrsal na stolu v temo in — izgnil kar po francosko. Imel pa je smolo kajti včasih je natakarič rad pripovedoval, da je Francelj Brancelj. Ker ga torej poznajo, bo sedaj odgovarjal za svojo »šalo« na sodišču.

* Male tatvine. Medtem ko je delavec Albert Drogan s Sela nakladal v četrtek popoldne ob Ciglerjevi ulici iz jame na voz apno, se je neki poznan tat, ki se ponavadi zadržuje v šupah na ljubljanskem polju, splašil do njegovega na bližnji ograji vsečega suknjaka ter mu ukradel srebrno uro. — Peternelova družina na Glincih je imela od 1. t. m. novo služkinjo 19 letno Martino Štamcarjevo doma neke iz Dolenjskega. Dne 11. t. m. je Štamcarjeva nenadoma neznanomom izginila. Po njenem odhodu so Peternelovi opazili, da je nepoštena služkinja ukradla razne obleke ter si vzela na knjižico v Murnikovih trgovini na račun Peternelovih več jestvin. — Na Vodnikovem trgu so včeraj prileli neko staro žeparico, ko je ravno hotela izmakniti Jeli Č. demarico z 200 Din gotovine.

* Konj ga je udaril. V ljubljansko javno bolnico so včeraj dopoldne pripeljal posestnikovega sina, 18 letnega Jožeta Arnežja iz Predvdvora pri Kranju. Ko je snažil hlev, ga je udaril konj v desno nogo in ga močno poškodoval.

* Nočni razgrajči. Doslej še neznani nočni razgrajči, ki že niso našli drugega pripravnega objekta za svojo »dobro« voljo v mestu, so se spravili v noči na 13. t. m. nad žično ograjo ob parceli trgovca Antona Kadivca iz Slomškove ulice na Vrbovčevi cesti ter jo podrli na tla. Kadivec trpi 500 dinarjev škode.

Iz Maribora

* Novo življenje v Ljudski knjižnici. Kljub hudj vročini in glavni sezoni počitnice je zavladalo v »Ljudski knjižnici« po zopetnji otvoritvi uprav novo življenje. Knjižnica je ob vseh uradnih urah vedno polna občinstva, ki marljivo čita v počitniških dneh ter tako uživa edino duševno zabavo, ki jo nudi sedaj v Mariboru res še samo Ljudska knjižnica; počiva gledališče, koncerti in so tudi druge knjižnice zaprte. Knjižnica je otvorjena ob četrtkih in sobotah zvečer, v nedeljo dopoldne in se vselej sprejemajo novi člani. Poslovni prostori Ljudske knjižnice se nahajajo sedaj v pritličju Narodnega doma.

* Žična železnica na Pohorje. Interesenti za žično železnico za osebni promet na Pohorje se vabijo, da se zberejo v nedeljo, dne 17. t. m. ob 5. zjutraj, v svrhu ogleda terena pri Šoli v Pekrah.

* Lükarji. Včeraj so se zopet pokazali. Maribor jih pozna in cela širna okolica od Ormoža naprej, odkoder vozilo s svojimi, z okroglo streho pokritimi vozovi svoj pridelek skoraj po vsej mariborski oblasti. V Maribor prihajajo posebno številno ob sredah in sobotah in pridejo navadno že na predvečer. Prenočujejo kar na svojih vozovih, okrašenih krog in krog z vencí čebule. Po tleh pa razprostre vreče z murkami ali kakor jim pravimo po kranjsko s kumarčami, ki ravnokar dozorevajo po Dravskem polju in so poleg loka glavni vir dohodkov na peščenem Ptulskem polju.

* Pri popraviljanju električnega voda v Hočah je padel uslužbenec falske elektrarne, 30 letni delavec Franc Kokol s 6 m visokega droga. Utrpel je hude notranje poškodbe in so ga morali prepeljati v bolnico.

* Z motorjem v nozo. Pri tovarni Zelenka in drug zaposleni 17 letni delavec Anton Mali je bil vozič z ravnateljevim motorjem ter pri tem zavozil v delavca Ivana Krajncja. Podrl ga je in mu zlomil levo nogo nad kolenom.

Nasilen razpust mariborske Mestne hranilnice

Protest posl. Pivka in Žerjav pri ministru za trgovino.

Maribor, 15. julija. Včeraj smo na kratko poročali, da je bivši sodnik in sedanji veliki župan dr. Schaubach razpustil upravni in nadzorni odbor Mestne hranilnice v Mariboru ter imenoval za gerenta odvetaika radikala dr. Ravnika, ki je bil nedavno od disciplinarnega sodišča odvetaiške zbornice obsojen radi kršenja ugleda in časti odvetaiškega stanu na enomesečno izgubo advokatske pravice. Odlok je bil dostavljen dosedaniemu predsedniku hranilnice g. Franu Burešu, mestni občini in srezkemu poizavarju dr. Ipavcu kot vladnemu komisarju hranilnice. Danes dopoldne pa je bila že odredjena izročitev poslov v roke gerenta, ki jih je prevzel v navzočnost vladnega komisarja dr. Ipavca.

Veliki župan opira razpust hranilnice na § 27. hranilnične regulativa in prvi v razlogih, da je prejšnji odbor dal štirim klientom prevlekle kredite in pa da baje ni izvedel spremembe pravil, ampak je zadevo zavlačeval, čeprav je minister za trgovino svoj čas zahteval, da se naj ta izprememba izvede že tekom enega meseca. (Seveda nima minister trgovine nobene pravice zahtevati spremembe pravil. Op. ured.)

Gerentu hranilnice obenem naroča veliki župan, da mora tekom treh mesecev izvršiti naročilo z dne 29. marca 1927. glede spremembe pravil v smislu zahteve ministra trgovine. Nadalje mora gerent poskrbeti (!!) da ho mariborski občinski svet že tudi v roku dveh mesecev sklepal o spremembi pravil v smislu čl. 44 hranilnične statuta.

Gerentu je dodeljen solvet obstoječ iz 12 članov, ki morajo vršiti ta častni posel

brezplačno. Če je tudi mesto gerenta dr. Ravnika častno in brezplačno, odlok velikega župana ne omenja. V solvetu so sledeči gg.: odvetaika dr. Alojz Juvan in dr. Anton Veble, davčni upravitelj Ignac Orvatič, mesar Fran Hohnjec, kaplan Hrastel, vsi SLS, dimnikarski mojster Ljudevit Pucelj (NRS) pisarniški ravnatelj Rado Podlesnik (NRS) vinotičer Julius Primer (Nemec) odvetaik dr. Rihard Fanningar, (SKS), urar Fran Bureš ter višji železniški revident Alojz Kovačič za SDS in zasebni uradnik Josip Petean za socialiste.

To je torej glavni uspeh Vukičičevega obiska v Mariboru in skupne klerikalno-radikalne večerje v hotelu Meranu. Odlok o razpustu je namreč datiran z dne 11. julija, ko se je mudil v Mariboru g. Vukičič.

Ljubljana, 15. julija. Posl. Pivko in Žerjav sta poslala ministru trgovine dr. Spahju oster protest zoper protizakoniti razpust Mestne hranilnice v Mariboru, ki ga označujeta kot čin grde strankarsko-politične korupcije.

Iz Celja

* Zaposlitev tujih državljanov. Ponovno smo že ožigosali postopanje naših oblasti, ki nekako protizirajo inozemce napram našim ljudem. Sedaj objavlja inspekcija dela v Mariboru, da je zaposlitev onih inozemcev, ki so pri nas, popolnoma upravičena in da je naša trditve neresnična. Obenem pozivlja inspekcijo dela, da priljavimo vsak tak slučaj, nakar bo ona vse potrebno ukrenila, da se ti nedostatki odstranijo. — Temu imamo pripomniti: Izpolnjujemo seznam vseh onih inozemcev, ki so zaposleni v Celju in bližnji okolici in moramo reči, da jih je veliko. Ali imajo te osebe dovoljenje za bivanje in za službovanje pri nas, to nas ne briga, ker smo mnenja, da bi mesarski pomočniki, monterji, mehaniki, poltrji, kontrolisti in knjigovodje, pa celo tudi inženjerji sploh ne smeli imeti takih dovoljenj, ker imamo te vrste poklicev sami dovolj in brez posla. Kdo je dal dovoljenje, se bo že videlo. Posameznih primerov ne bomo objavljali, ker to ni naše delo, ampak delo inspekcije same, da obrate nadzoruje. Mi bomo ves material takrat, ko bo zbran, odstopili nadzorstveni oblasti. Stojimo pač na stališču: »Najprej kruha našim ljudem, potem šele tujcem, ako ga še kaj ostane.«

* Na nedeljska koncerta jugoslovanskih narodnih pesnijskega društva »Ljubljanski Zvon« v Laškem popoldne ob 16.30 v Rimskih Toplicah zvečer ob 20.30 opozarjamo celjsko občinstvo in ga vabimo, da poseti lepi pevski prireditvi v čim večjem številu.

* Izobraževalno društvo »Edinost« v Celju vabi svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v sredo, dne 20. t. m. V terek, 19. t. m. bo sestanek tamburaškega oddelka. Društvo je dobilo nove tamburice in bo začelo z rednimi vajami.

* Stara navada železna srajca. Ivanka Vrabčičeva, 23 letna služkinja iz Donačke gore, je bila radj nepoboljšljivosti že 21 mesecev v prisilni delavnici v Begunjah. Ker se je dobro obnašala, je bila pogojno izpuščena. Komaj je bila prvi dan na svobodi, je ukradla v Celju, kamor se je pripeljala v sredo ponoči, na hodniku Woschnagove hiše na Kralja Petra cestj 3 litre mleka. V Miklošičevi ulici je odnesla iz stanovanja g. Hladina ženski šalni klubok in nov dežnik v skupni vrednosti 650 Din. Prijeli so jo še isti dan na kolodvoru, odkoder je romala v zapore okrožnega sodišča. Po prestani kazni bo oddana ponovno na letovanje v Begunjah.

Iz Kranja

* Kandidatne liste. To dni je mestno županstvo kranjsko nabilo na uradni deski kandidatne liste za občinske volitve, ki bo do prihodnje nedelje dne 24. julija. Prvo skrinjico ima lista SDS z nosilec županom g. Cirilom Pircem, drugo klerikalna, tretjo skrinjico pa malontentska lista.

* Prevzem motorne brigadne. Tukajšnje Prostovoljno gasilno in reševalno društvo je pred par dnevi prevzelo avtomobil in motorno brigado, ki jo je nabavilo pri pariski tvrdki Renault. Prva poskušnja domačega društva je zadovoljivo uspeša. Kakor čujemo, bo blagoslovitev avtomobila in motorne brigade 7. avgusta t. l.

* Letoviščarji v kranjski okolici. Prekrasna okolica mesta Kranja je vzbudila tudi zanimanje med letoviščarji. Med vsemi uživa idilični kraj Predvdor pod Storičem vidno priljubljenost. V penzionatu Grintovcu, last dr. Wurzbacha, se nahaja nad 30 letoviščarjev, največ iz Hrvaške. Poleg tega penzionata se nahaja še hotel Storič, last g. Kriznarja, ki je tudi stalno obiskan.

Iz Trbovelj

* Trboveljska deca na Omišlju. V nedeljo je odšlo 20 otrok, od teh dva iz Hrastnika in trije iz Trbovelj na občinske stroške, na Omišlj. Bivanje na otoku je predvideno na mesec dni. K stroškom je prispeval v izdatni meri trboveljski Rdeči križ, Bratovska skladnica in Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb. Ekspedicijo je vodila šolska upraviteljica Slapšakova iz Sv. Katarine, ki je tudi ostala pri otrokih. Kakor nam poročajo iz Omišlja, se trboveljska deca na morju prav dobro počuti. Obžalovati je, da ni denarna zbirka zadostovalja za 40 otrok, kolikor so jih prvotno mislili poslati na počitnice.

* Napeljava električnega omrežja v Gaberskem je bila nedavno končana in včeraj izvršena kolovadacija. Zadržani elektrarni v Trbovljah je čestitasti, ker je električno omrežje razširila v tako velikem obsegu, da s vreti sedaj električna luč že v zadnji trboveljski koči.

* Veliko škodo v gozdovih je pričel povzročati hrošč lubadar, ki ga poprej v Trbovljah nikoli niso opazili. TPD kot največja odjemalka stavbenega lesa opozarja posestnike onaj ter svetuje, naj posetniki, takoj ko posekajo drevesa, olupijo debela in drevesno skorjo sečjo. Na ta način bo mogoče vsaj delno ugonobiti tega škodljivca.

* Birmanje tlašč otrok v Trbovljah je dalo temu industrijskemu centru značaj pravega narodnega praznika, čemer se ni čuditi, kajti k temu velikemu številu otrok je potreba, tudi enako številu bo

trov. Naravnost obdobja vredno je, kako lepo so oblekli rudarji svoje otroke, zlasti če se pomisli, da je TPD. darovala le nizko vsoto. Razen manjših pripetljivcev, povzročeni radi preveč zavzetega vina, kar je nekaj običajnega pri nas, ki imamo sorazmerno največje število gostiln in vinočev, so mir ni kalil. Maček pa je kljub temu že tukaj — pri rudniku namreč že zopet praznujejo.

Iz Metlike

m— *Izlet vinarske šole iz Maribora.* Pretečni teden je obiskala našo belokranjsko vinsko gorico mariborska vinarska šola, in sicer višji letnik v spremstvu štirih učiteljev. Izletniki so si ogledali semiče v nograde, Metliko in Draslič, kjer so jih dočeli vinogradniki lepo sprejeti in pogostili. Gojenci so naslednjega dne iz Metlike napravili turo preko Trdinovega vrha v Pleterje.

m— *Motorna brigada.* Naše agilno gasilno društvo si je nadelo nalogo, da po kaže svoje napredno stremiljenje s tem, da si nabavi novo motorno brigado. V ta namen so si društveni funkcionarji ogledali razstavljeno motorno brigado na velesejmu ter se odločili za nakup. Brigada stane 44.000 Din. Pripravljeni smo, da bo tudi mestna občina prisločila družstvu na pomoč s denarno podporo pri nabavi tako važnega stroja.

m— *Ozalske električne razsvetljave.* Ka kor slisimo, pride v kratkem pooblaščen odposlanec mesta Karlova, da končno veljavno privede h koncu pogajanja glede naprave električnega voda in prepusitve električnega toka iz ozalske centralo našemu mestu.

m— *Zaleglo je!* Na našo zadnjo notico glede kopalnice za Kolpi so se mestni očetje že zagnali ter dali napraviti prav čedno le sene stopnice z ograjo. Vse hvale je vredno, da so uvideli potrebo in ustregli želji kopalcev. Za sedaj je vsaj preskrbljeno, da se ne bo človek umazal, ko pride iz vode. Do drugega leta dobimo morda tudi kabine!

m— *Koncerti naše godbe.* Hvalevreden je nastop naših domačih godbenikov, ki nam nudijo nekaj užitek s svojimi koncerti sedaj na tem, sedaj na onem mestnem trgu. Edino na ta način bodo godbeniki dosegli, da bodo meščani pravilno cenili in spoštovali godbo ter ji prav gotovo tudi v gnetnem oziru izdatno pomagali.

Sport

W. A. C. : Ilirija

Gostovanje dunajskih profesionalov v Ljubljani

Danes in jutri, 16. in 17. t. m. se vršita na igrišču Ilirije, vsakokrat ob 18. uri, dve internacionalni nogometni tekmi. V soboto nastopi proti WAC-u (Wiener Athletik sport Club) prvak Slovenije SK Ilirija, v nedeljo pa reprezentanca LNP.

Gostovanje WAC-a, najstarejšega dunajskega nogometnega moštva, v katerem igra lepo število avstrijskih reprezentančnih igralcev, pomeni za Ljubljano visok nogometne sezone. Ker se je na tej tekmi velika obiska, se Ilirija ni strahla visokih stroškov, a katerimi je vezano dvodnevno gostovanje renomiranih profesionalov, reprezentantov visoke dunajske nogometne šole.

Iliriji je mogoče postaviti za internacionalne tekme dokaj močnejše moštvo, zato je pričakovati, da bo nudila tekma nogometni sport zelo visoko stopnjo.

V nedeljo igra proti WAC-u repr. LNP. sestojeca iz najboljših igralcev Ilirije in Primorja. Obe tekmi bosta nudili predvstopom v tekmovalstvo za zlati pokal JNS-a še dovoljno prilike, da pregledamo kader naših najboljših igralcev.

Kot predigra se vrši v nedeljo ob 16. prvenstvena tekma rezervnih moštev Ilirije in Hermes.

Dvomeč Zagreb : Ljubljana

Za borbo med izbranimi atletičarji Zagreba in Ljubljane vlada v sportnih krogih malo zanimanje. To je tem bolj razumljivo, ker bodo rezultati, ki se bodo dosegli na tem meetingu, merodajni za določitev naše državne reprezentance, ki bo v bližnji bodočnosti imela zastopati naše barve v borbi s Poljsko in v tromatchu Češka-Poljska-Jugoslavija.

V ponedeljni točki bodo zastopali Zagreb odnošno Ljubljano sledeči atleti: 100 m: Zagreb: Podabsky, Mešić; Ljubljana: dr. Perpar, Stepšnik. Računa se, da bo Ljubljana zasedla prvo mesto.

Krogla: Z. Gašpar, Ferковиć; Lj.: Zupan, Slamič. V tej točki bo borba ostra, ker so moči precej izravnane.

Skok ob palci: Z.: Ferковиć, Kallay; Lj.: Gregorica, Pavlič. Sigurna zmaga Zagreba, pričakuje se nov državni rekord. 1500 m: Z.: Predanič, Kumer; Lj.: Gašperšek, Zorja. To bo sigurno ena najzanimivejših točk in ni izključeno, da tudi v tej disciplini pade državni rekord.

Kopje: Z.: Messner, Kallay; Lj.: Orehek, Petkovšek. Messnerju je zmaga skoraj zagotovljena, zanimiva bo borba med ostalimi tremi za drugo in tretje mesto.

Skok v dalj: Z.: Ferковиć, Lončar; Lj.: Režek, Stepšnik. Izid povsem negotov, bržkone bo razpoloženje atletov odločilo to zmago.

400 m: Z.: Jamnicki, Butković; Lj.: Močan, Habič. Bržkone bo Zagreb odnesel prvo mesto.

200 m: Z.: Jamnicki, Mešić; Lj.: dr. Perpar, Stepšnik. Zaupamo našima sprinterjem in pričakujemo, da se bosta častno držala.

Stok v viš: Z.: Jakupić, ing. Zgaga; Lj.: Lojč, Gregorica. Zagrebčana imata v teh nihi majhen plus, vendar tudi naši skakači ne zaostajajo. Pri količiki ugodnih prilikah izboljšanje rekordov ni izključeno.

Disk: Z.: Gašpar, Messner; Lj.: Slamič, Vrhovec. Moči precej izravnane, izid negotov.

800 m: Z.: Kumer, Predanič; Lj.: Močan, Furjan. Računa se s zmago Zagrebčanov, ni pa izključeno presenečenje.

Kladivo: Z.: Gašpar, ing. Svarč; Lj.: Rotar, Zupan. Štirje najboljši zastopniki v tej panogi, ali se jim bo posrečilo srušiti državni rekord?

5000 m: Z.: Koren, Zemljak; Lj.: Slapničar, Slamič. Skoraj gotovo ostra borba, pričakuje se pa zmaga Ljubljane.

4 x 100 m: Z.: Kallay, Mešić, Jamnicki, Podabsky; Lj.: Režek, Stepšnik, Habič, dr. Perpar. Ljubljana ima individualno boljše tekače, v predaji bodo pa morda Zagrebčani močnejši. Z optimistično presojo

bi pričakovali zmago Ljubljane, vendar s minimalno diferenco.

Od teh 14 točk se jih bo vršilo sedem dopoldne, ostalih sedem popoldne. Dvomeč se vrši na igrišču ASK Primorja, pričetek dopoldne ob 10. popoldne ob 15.

Vstopnina: sedeži 10 Din, stojišča 5 Din, mladinske 3 Din; vstopnice veljajo za dopoldne in popoldne.

Službeno iz LLAP. (Iz seje 13. t. m.)

Odobri se po tehn. referentu predlagana postava za dvomeč Zagreb : Ljubljana. Za ta dvomeč se določa sledeča jurija: vrhovni sod: gg. Pevalak, S. Sancin, dva delegata ZLAP, in delegat JLAS; starter za teke: g. D. Sancin, sodniki na cilju in časomerilci: gg. Vindiš, Slamič L., S. Sancin, Pevalak; starter za skoke in mete: g. S. Sancin; sodniki za skoke in mete: gg. Vindiš, Gregorič, Slamič, Pevalak; redatelj starta: gg. Korošič, Oblak; sodniki na progi: gg. Gmrdovec, Korošič, Oblak, Dekleva; beležnik krogov: g. Fröhlich; zapisničarja gg. Ček, Fröhlich; mefagonista: Stupica, Strekelj; vrhovni reditelji: g. Vončina; zdravnik: g. dr. Mayer; blaginjsko službo vrši ASK Primorje; ASK Primorje in SK Ilirija postavita po štiri starejše reditelje, ki se imajo zglašiti ob pol 10. in ob pol 15. pri vrhovnem reditelju, v nasprotnem slučaju globa 100 Din. Vzame se na znanje plaščo članarine in kazni po SK Iliriji. — Dopis ASK Primorja glede znižanja prijavnin za moško in damsko podsavezno prvenstvo se odstopi JLAS v rešitev. — Glede pogojev za prvenstvo mariborskega okrožja se obvesti SK Ptuj pismeno.

Službena objava LNP. (Iz seje upr. odbora dne 14. VII. 1927.) — Na predlog podsaveznega kapetana se določi v team LNP-a, ki igra v nedeljo 17. t. m. ob 18. na igrišču SK Ilirije proti dunajskemu WAC-u sledeči igralci: Erman I. (Primorje), Pleš, Beltram-Zemljak, Dekleva, Lado Zupančič (vsi Ilirija), Čamernik, Erman II. (Cebobin vsi Primorje), Oman, Doberlet (oba Ilirija); rezervi: Uršič (P.), Verovšek, Šiška (Ilirija), Slamič H. (P.). — Navedeni igralci morajo biti najkasneje ob 17.30 v garderobi SK Ilirije na igrišču, s seboj morajo prinesiti kompletno obutev in črne hlače. Za reden in točen nastop odgovarjajo tako igralci kot klubi. — Blaginjsko službo opravlja v sporazumu s SK Ilirijo podsavezni odborniki gg. Smole, Zajc in Pogorelec, rediteljski nadzor pri prvenstvih in predtekmi Ilirija rez.: Hermes rez., ki se prične ob 16., ima g. Bergant. Reditelji ima postaviti SK Ilirija. — Klubi Atletik SK, SK Disk, SK Elan in SK Svoboda (Maribor) se ponovno opominjajo na plaščo članarine in olimpijskega prispevka za leto 1927 v skupnem znesku Din 130. V slučaju, da ne poravnajo te obveznosti tekom treh dni, se bodo predložili z ozirom na določila § 6 sav. pravil JNS-u v črtnje. — ASK Primorje se poziva, da tekom treh dni reši dopis podsaveza z dne 22. junija št. P. o. glede tekme Primorje : Disk, odigrane dne 16. m. — Za medmestno tekmo Ljubljana : Maribor se predlaga M. O. v Mariboru termin 24. t. m. M. O. prejme tozadevno še poseben dopis. — Tajnik I.

Motoklub Ljubljana. Člani se naprošajo, da prisostvujejo odborovi seji v soboto dne 16. m. točno ob 20. v Ljubljanskem dvoru. V slučaju levega vremena se bo ta seja vršila v Mednem v gostilni Ciman, kamor se odpeljemo ob 20.15 izpred Ljubljanskega dvora.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes, v soboto, naj bodo na igrišču ob 20.30, v slučaju slabega vremena pa v gostilni Kačič, sledeči igralci: Lušan, Pečnik, Ivo, Jug I. in II., Pišek I. in II., Sočan, Privšek, Slapar, Senica, Pečar, Zalar. Razgovor začne jutrišnje tekme v Domžalah. SK Ilirija (lahkotletska sekcija). Z ozirom na predstojanje prvenstvo Slovenije in Jugoslavije se vrši danes v soboto točno ob 17. na igrišču pred nogometno tekmo Ilirija : WAC. Obvezan sestanek lahkotletske sekcije. Prost vstop na igrišče je mogoč le pred pričetkom sestanka pri malih vratih poleg garderobe. Radi izredne važnosti je polnoštevilna udeležba dolžnost! Odsotnost ali zamuda se opraviči le v izjemnih slučajih.

SK Svoboda. V nedeljo dne 17. t. m. ob 8.30 trening tekma SK Svoboda : SK Krakovo. Sledeči igralci morajo biti točno na igrišču SK Svobode: Starčnik, Kolesar, Papler, Ban, Novak, Potrat, Hariš, Sušnik, Breznik, Kozarnik, Bagica, Šeme, Skapin, Dana, S. Kovač in Kavčič.

Sportni dan v Domžalah. V nedeljo priredi agilni domžalski SK Disk sportni dan. Ob tej priliki nastopi tudi ASK Primorje s svojim nogom. moštvom, kar vzbuja v Domžalah posebno zanimanje. S to prireditvijo je zvezana tudi kolesarska dirka s ciljem v Domžalah. Prvotni občirni program je moral SK Disk iz tehničnih razlogov omejiti.

ZSK Hermes. V soboto 16. t. m. ob 20. se vrši sestanek vseh članov v novem lokalu v perutinarskem zavodu. Vsi igralci, ki imajo eventualno doma klubsko opremo, naj jo sigurno prinese s seboj. Na ta sestanek se pozivajo tudi vsi člani, ki nameravajo gojiti lahkotletiko. Ker je ta sestanek velike važnosti, prosimo sigurne udeležbe in točnosti.

Kotlarski Savez SHS. Podobor Ljubljana mesto. V nedeljo dne 17. t. m. se vrši dirka na 50 km na progi Ljubljana km 1 na Dunajski cesti, obrat pri km 32.2 v Blagovici, cilj v Domžalah, kot prvi termin prvenstvenih dirk. Pozivajo se vsi dirkači kolesarskih klubov in sekcij, včlanjenih v Podobor Ljubljana mesto, da se sigurno udeležijo sestanka v soboto dne 16. t. m. v klubovnih prostorih kolesarske Ilirije v restavraciji Novi svet. Dirkači se morajo javiti v nedeljo, dne 17. t. m. točno ob 13. na startu tehničnemu referentu.

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Prodaja

Državne finance

Mesečni izkazi o stanju državnih financ so za prejšnje državne gospodarstva velike važnosti. V večini držav se ti izkazi objavljajo z zakasnitvijo do največ 1 meseca pri nas pa vlada v tem pogledu skrajno nerodno razmere. Do marca t. l. so »Službene Novine« objavljale te mesečne izkaze s 5mesečno zakasnitvijo, od marca do julija pa niso objavile niti enega tega izkaza. Tako smo doživeli, da nam »Službene Novine« od 11. t. m. objavljajo šele izkaz za mesec november preteklega leta, torej s 7 in polmesečno zakasnitvijo. Da ne tiči vzrok zakasnitve samo pri generalni direkciji državnega računovodstva, nam potrjuje dejstvo, da je bil omenjeni izkaz za november pr. l. podpisan že 5. maja t. l., objavljen pa šele 11. t. m.

Podatki izkaza za november so zanimivi, ker nam dokazujejo, da so se naše državne finance v jeseni preteklega leta znatno izboljšale. Če primerjamo državne dohodke v posameznih mesecih preteklega proračunskega leta, tedaj vidimo, da je bila kriza naših državnih financ, ki se je pojavila v prvi polovici l. 1926., proti koncu leta več ali manj likvidirana. V prvi polovici proračunskega leta 1926./27. (april-oktober) je znašal primanjkljaj državnih dohodkov napram proračunu 808.5 milijona Din ali 12.8%, toda že v oktobru in novembru so dohodki prekršili predvidene vsote, in sicer v oktobru za 7.9 milijona Din, v novembru pa za 77.6 milijona Din. V posameznih mesecih proračunskega leta 1926./27. so znašali državni dohodki v milijon Din (v oklepajih deficit, odnosno suficit napram proračunu): april 963.3 (—78.7), maj 893.8 (—148.2), junij 832.1 (—189.9), julij 870.5 (—171.5), avgust 897.1 (—144.9), september 971.7 (—70.3), oktober 1.049.9 (+7.9) in november 1.119.6 (+77.6). Napram juniju so se torej državni dohodki v novembru dvignili za 267.5 milijona Din ali za 31%.

Podatki o gibanju državnih financ so za gospodarske kroge velike važnosti, zato povzimo merodajne faktore, da se ti izkazi redno in s čim manjšo zakasnitvijo objavljajo. To velja v obče za vse oficijelne gospodarske statistike, ki se, žal, redno objavljajo po testum.

Produkcija slovenskih premogovnikov v maju

Relativno ugodno stanje slovenskih premogovnikov. — Niže število zaposlenih delavcev pri večji produkciji.

Produkcija slovenskih premogovnikov je v aprilu t. l. nazvalje nastopajoči poletni sezoni nekoliko napredovala. V rudnikih Slovenije se je v tem mesecu nakopalo 136.493 ton premoga napram 134.034 tonu v aprilu, 147.554 tonam v maju, 168.021 tonam v februarju in 173.106 tonam v januarju. Čeprav je bila produkcija v maju znatno manjša kakor v zimskih mesecih, vendar je bila v primeri z produkcijo v odgovarjajočem mesecu preteklih 2 let znatno večja, in sicer v primeri s produkcijo v maju 1926. za 31.100 ton ali 30%, in v primeri s produkcijo v maju 1925 za 18.484 ton ali 11%. Da se produkcija sloven. premogovnikov relativno razvija, nam potrjuje tudi dejstvo, da je mesečna produkcija v razdobju januar-maj nazadovala le za 36.705 ton, dočim je v istem razdobju preteklega leta nazadovala za 74.013 ton, v istem razdobju l. 1925. pa za 42.801 ton.

Premogovniki so v maju oddali železnici 63.063 ton (v aprilu 64.590, marcu 76.219, februarju 82.833 ton), brodarstvu 100 ton (820), industriji 50.553 ton (47.321), raznim strankam 9226 ton (8822); sami so porabili 9088 ton (9633), izvozili pa so 3923 ton (2736). V primeri z zimskimi meseci je najbolj nazadovala oddaja železnicam, ki so v maju uporabile le 63.063 ton napram 84.496 tonam v januarju.

Povprečno število zaposlenih delavcev, ki je v aprilu doseglo do sedaj najnižje stanje, se je v maju malenkostno dvignilo na 8399 napram 8308 v aprilu in 9432 v januarju. V ostalem je bilo zaposlenih 248 paznikov (225) in 269 uradnikov (267). Če primerjamo gibanje povprečnega števila zaposlenih delavcev in gibanje mesečne produkcije, tedaj vidimo, da je v primeri z majem 1926. (odnosno 1925.) število delavcev padlo od 9673 (12.000) na 8399, medtem ko se je produkcija dvignila od 105.294 ton (122.919) na 136.403 tone. Od celotne mesečne produkcije je torej odpadlo na enega delavca v maju 1925. 10.3 tone, v maju 1926. 11 ton in v maju 1927. 16.3 tone. Čeprav bi moralo biti za prejšnjo produktivnost posameznega delavca merodajno le število onih delavcev, ki so neposredno zaposleni v produkciji, vendar nam gornje število dokazuje, da se je v zvezi z uravanjem racionalnejših proizvodniških metod v naših rudnikih znatno dvignila produktivnost delavca. Žal, se je s tem povečala tudi brezposelnost naših delavcev, vendar je upati, da bo rudnikom z naraščanjem produkcije omogočeno znova sprejeti vsaj del odpuščenih delavcev.

Pri tej priliki moramo z zadovoljstvom konstatirati, da se je oddaja premoga industriji ponovno povečala. V razdobju januar-maj preteklega leta so oddali slovenski premogovniki industriji (po mesecih) 39.140,

34.204, 37.395, 37.616 in 40.918 ton premoga, v istem razdobju tekočega leta pa 43.587, 43.809, 47.228, 47.321 in 50.553 ton. Ni izključeno, da je to povečanje oddaje premoga industriji v zvezi z boljšo zaposlenostjo v nekaterih panogah naše industrije.

— Pegajanja za novo državno posojilo v Ameriki. Po najnovejših radijskih vesteh iz New Yorka se naša vlada pogaja z neko ameriško bančno skupino za posojilo v znesku 20 milijonov dolarjev. Natančnejših podatkov poročilo ne navaja, skoro gotovo pa gre tu za posojilo, ki naj služi za gradbo novih železnic.

— Konferenca o organizaciji kmetijskih nadaljevalnih šol se je vršila 10. t. m. na kmetijski šoli na Grmu. Konferenca se je udeležilo vse učno osebje grmske kmetijske šole, inspektor g. Miloš Stibler kot zastopnik kmetijskega oddelka pri velikem županu v Ljubljani, nadzornik g. Andrej Skulj kot odposlanec prosvetnega inspektorata, sreski ekonom g. Fr. Malasek, trije šolski nadzorniki in 25 šolskih upraviteljev ter učiteljev iz vseh krajev ljubljanske oblasti. Razpravo je vodil ravnatelj grmske kmetijske šole g. ing. Anton Podgornik, ki je otvoril zborovanje in po običajnih pozdravi prešel na obravnavo zakona o kmetijskih nadaljevalnih šolah. Debata o posameznih členih je bila zelo živahna, kar priča o velikem zanimanju, ki vlada med našim učitelstvom glede te važne ustanove. S poldrugornim odmorom popoldne je trajala razprava do pol 17. ure. Z nekaterimi izpremembami je bil načrt zakona, pravilnika in učnega programa za kmetijske nadaljevalne šole soglasno sprejet. Istočasno se je razpravljalo tudi o ureditvi gospodinskih nadaljevalnih šol, za katere se je vzporedno s prej imenovanim sprejel načrt zakona, pravilnika in učnega načrta. Vsa razprava je potekala pod dojemom velike važnosti predmeta za gospodarski napredek našega naroda. Želeli je le, da bi v najkrajšem času na podlagi čl. 314. finančnega zakona za 1927./28. beseda postala meso.

— Pomen Sušaka za izvoz lesa. Sušak je gotovo ena najvažnejših luk našega Jadrana. V izvozu našega lesa igra Sušak danes odlično ulogo. Odkar se je v tej luki uredil prostor za tranzitni les, se je tudi inozemstvo pričelo posluževati te luke. Izvoz lesa preko Sušaka se je v zadnjih mesecih znatno dvignil. Po najnovejših statističnih podatkih je bilo v prvih 5 mesecih preko Sušaka izvoženih 2100 vagonov mehkega lesa, 5002 vagona hrastovega lesa, 207 vagonov dog, 1634 vagonov železniških pragov, 313 vagonov drv itd. Sušaska luka pa je tudi važna za uvoz, odnosno tranzit fosfatov, premoga, pirita in asfalta. Vprašanje proglašitve Sušaka za svobodno luko, ki je še posebno važna za povzdigo tranzitnega prometa, je v zadnjem času stopilo v odločilni štadij. Če še pomislimo, da bo zveza Slovenije s Sušakom v nekaj letih zgrajena, potem lahko trdimo, da je Sušaku zagotovljena lepa bodočnost.

— Stanje Poštne hranilnice v juniju t. l. Število tekočnih računov je v mesecu juniju naraslo za 90 na 14.223 (samo v Ljubljani za 20 na 4593). Stanje vlog se je povečalo za okrog 19.57 milijona na 348.54 milijona dinarjev (samo v Ljubljani je ponovno padlo, in sicer za 5.51 milijona na 62.21 milijona dinarjev). Skupna vsota vplačil je znašala 1865.01 milijona, izplačil pa 1845.44 milijona, tako da je bil skupen promet 3710.45 milijona dinarjev; od tega brez gotovine 1742 milijonov dinarjev ali 46.95%.

— Močno nazadovanje češkoslovaškega izvoza kristalnega stekla v Jugoslavijo. Iz Prage poročajo, da je izvoz češkoslovaškega kristalnega stekla v Jugoslavijo v prvi polovici t. l. zelo padel. Za nekatere vrste znaša padec izvoza do 80%. Vzroki močnega nazadovanja so v visokih carinah, zaradi katerih je češkoslovaškimi podjetjem konkurenca z obema novima jugoslovenskima tvornicama zelo otežena. Češkoslovaški izvozniki trde, da jugoslovenska oblastva carinijo češkoslovaško blago čisto višje, kakor določajo veljavne oficijelne postavke, in zato povdarjajo potrebo čim prejšnje sklenitve trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

— Čvrsta tendenca na vojvodinskem vinem tržišču. Kakor poročajo iz Novoga Sada, so vinske zaloge v Vojvodini že zelo majhne. Zaloge v okoliših Vršac in Bela Crkva se cenijo na okrog 5000 hl. Tudi v Sremu ni več mnogo vina. Iz Srema se je doslej izvozilo preko 14.000 hl vina v inozemstvo, največ v Avstrijo in Češkoslovaško. Izvoz traja dalje. V Banatu so producenti postali rezerviranejši, ker so se v zadnjih dneh sklenile večje kupitve za Češkoslovaško po ceni 3.25 Din liter ter se zaradi tega pričakuje porast cen. Za banatska vina se zelo zanimata Madžarska in Avstrija. Leto šnji vinski pridelek bo sicer manjši, toda kakovost vin bo izvrstna.

— Povečanje drsne žitne carine v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da se z današnjim dnem (16. t. m.) poviša drsna (spreminjalna) joča se po cenah žitna carina od 0.25 na 0.3 zlate krone zaradi nazadovanja žitnih tečajev na dunajski blagovni borzi.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave smrkovega platna in šip za okna; do 28. t. m. glede dobave raznih čopičev. — Direkcija državnega rudnika v

Zabukovci sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave različnih rudniških olj. Natančnejše v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

15. julija.

Na deviznem tržišču ni bilo pomembnejših izprememb. Italija je bila priljubljena; na ljubljanski borzi je bila zaključena po 309.25. Ker prihaja izvozniki deviz le malo na trg, je morala Narodna banka kriti pretežni del povpraševanja. Intervencirala je v devizah na Curih, Dunaj, London, Praga in Berlin. Na zagrebški borzi se je Italija trgovala po 309.125 — 309.50.

Na zagrebškem elektnem tržišču je bil promet v državnih in bančnih vrednotah nekoliko večji. Investicijsko posojilo se je trgovalo po 84.5, agrarne obveznice po 50 do 51, vojna škoda (aranzma) pa po 348.5. Tržišče industrijskih papirjev je dalje zamemrano. Zaključena je bila edino Sečera po 475.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.83 blago, Berlin 13.50 — 13.53 (13.515), Budimpešta 9.93 blago, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), London 275.9 — 276.7 (276.3), New York 56.7 — 56.9 (56.8), Pariz 223.5 blago, Praga 168.2 — 169 (168.6), Trst 308.25 — 310.25 (309.25).

Zagreb. Amsterdam 22.80 — 22.86, Berlin 13.50 — 13.53, Budimpešta 9.95 — 9.925, Italija 308.28 — 310.28, London 275.9 do 276.7, New York 56.7 —

Ozadje in vzroki krvavih dogodkov na Dunaju

Vsled oprostilne razsodbe nemških nacionalistov, ki so zadnjo januarsko nedeljo na Gradiščanskem ustrelili dva delavca in več ranili, je dunajsko socijalistično delavstvo priredilo demonstracije, ki so se razvile do velikih in krvavih izgrediv.

Ozadje krvavih dogodkov na Dunaju tvorijo dogodki, ki so se odigrali 30. januarja t. l. v Schattendorfu na Gradiščanskem. Tega dne je sklicala Zveza avstrijskih nemško-nacionalnih frontnih borcev v gostilno Tscharmann v Schattendorfu svoje zborovanje. Na to zborovanje so prispeli tudi številni udeleženci iz drugih krajev zlasti z Dunaja. Zborovanje je imelo popolnoma političen značaj in je bilo predvsem naperjeno proti socijalnim demokratom, ki so razvijali v dobi taktarne agitacije za občinske volitve na Gradiščanskem živahno akcijo.

Istočasno pa so sklicali tudi socijalno - demokratični zvezni brambovci (Schutzbund) svoje zborovanje v drugem lokalu, ne daleč od zborovanja frontnih borcev. Tudi to zborovanje je imelo več ali manj demonstrativen značaj. Ko so zvedeli, da bodo prišli na zborovanje nemških nacionalcev tudi zastopniki iz oddaljenih krajev, se je večja skupina brambovcev podala na kolodvor, kjer je že po prihodu vlaka prišlo do manjših prepričkov. Vendar pa na kolodvoru do resnejših incidentov ni prišlo in tako pač nikdo ni pričakoval, da se bo ta samoposebi nedolžna demonstracija končala tako krvavo. S kolodvoru so se vrnili brambovci zopet v svoj lokal, od tam pa so napravili pohod po mestu in korakali v povorki tudi mimo gostilne Tscharmann, kjer so bili zbrani frontni borci.

Ko je prišel sprevod do gostilne Tscharmann, so prišli frontni borci iz gostilne na ulico in začeli socijaliste zbadati z raznimi pikrimi opazkami. Naravno je, da jim socijalisti niso ostali ničesar dolžni in tako se je proti koncu povorke razvijalo med obema skupinama vedno živahnejše prepiranje. V trenutku pa, ko je korakal konec sprevoda mimo gostilne, so nenadoma počili iz prvega nadstropja gostilne strelji. Pet udeležencev povorke se je zvalilo po tleh. Ko so počili še nadaljni strelji, sta ostala na cesti dva mrtva, nadaljnih osem oseb pa ranjenih. Na cesti je nastala strahovita panika, socijalistov pa se je polastilo nepopisno ogorčenje. Tako da so se udeleženci povorke vrnili pred gostilno, ker se je nato razvil krvav pretep med obema sovražnima

skupinama. Orožništvo samo je bilo napram razjarjenim množicam brez moči. Sebe ko so dospela vojaška ojačenja, se je v poznih večernih urah posrečilo vzpostaviti red. Na bojišču sta ostala dva mrtva in pet težko ranjenih. Kot prva žrtev je padel 8 letni deček, ki je ob strani ogledoval povorko. Vsi ostali pa so korakali v povorki.

Odmev v parlamentu.
Dogodki na Gradiščanskem so našli odmev tudi v avstrijskem parlamentu, kjer so uprizorili socijalisti hajko proti vladi, naglašajoč, da oblasti niso skrbela za primerno varstvo ter da niso ukrenile ničesar, da bi zagotovile red in mir, da si morali računati s tem, da lahko istočasno zborovanje dveh znano nasprotnih skupin vsak čas izkove nemire.

Izsleditev krivcev in proces.
Dne 5. julija pa se je s temi dogodki začelo baviti dunajsko sodišče. Državno pravdnštvo je izsledilo kot glavne krivce teh nemirov oba sinova gostilničarja Tscharmanna Josipa in Hieronima Tscharmanna in mlinskega pomočnika Ivana Pinterja. Državno pravdnštvo jih je obtožilo zavratnega umora. Za razpravo je vladalo v vseh krogih, zlasti pa med nacionalisti in med delavstvom velikansko zanimanje. Zaslisevanje prič je trajalo skoraj 10 dni in v četrtek zvečer v poznih urah je bila razpisana sodba.

Oprostilna razsodba.
Sodni dvor je stavil porotnikom tri vprašanja, in sicer glavno vprašanje zaradi zločina javnega nasilstva izvršenega pod posebno obtežilnimi okoliščinami ter dvoje eventualnih vprašanj, in sicer zaradi zločina težke telesne poškodbe in zaradi prestopka zoper telesno varnost. Porotniki, ki so se ob 17.15 umaknili k posvetovanju, so šele ob 9. uri posvetovanje zaključili in objavili svoj krivdorek. Pred nabito polno sodno dvorano je predsednik porotnikov med splošno tišino in napetostjo izjavil, da po porotniški vsi tri vprašanja glede vseh treh obtožencev zanikali. Na podlagi tega krivdoreka je sodni dvor izrekel oprostilno razsodbo ter odredil takojšnjo izpustitev vseh treh obtožencev.

slučajni dogodek usmeril pozornost množic v popolnoma drugo stran. V tem trenutku je namreč privozil po ulici odprt avtomobil, v katerem je sedelo več oseb. Avtomobilski demokratje so domnevali, da se vozi v tem avtomobilu oproščeni morilec s svojim braniteljem. Socijalisti so se sedaj obrnili proti temu avtomobilu in večja skupina mladih fantov ga je začela zasledovati. Nastala je divja gonja med pešci in avtomobilom, ki ni mogel voziti s polno brzino, ker je vladal na ulicah najvišja nevarnost. Že je izgledalo, da bodo socijalisti med neprestanim vpitjem avtomobil ujeli in njegove potnike napadli, ko je začel vozič voziti z brezobzirno brzino in tako srečno utekel preteči nevarnosti. Med bučnimi prizori so korakali demonstrantje dalje preko Währingerstrasse na Girtl, kjer jih je policija okrog 11. zvečer zaprla.

Manjša demonstracija se je nadaljevala vso noč. Vest o nepričakovani oprostili schattendorfskih morilcev se je bliskoma širila po mestu ter izzvala zlasti med delavstvom nepopisno ogorčenje. Napetost je od ure do ure naraščala; zlasti se ker so nemški nacionalisti ojačani po tej razsodbi začeli povsod nastopati zelo izjavljati. Oblasti so ukrenile sicer vse potrebno, da preprečijo večje nemire, vendar pa pričajo nadaljni dogodki, da se jim to ni posrečilo.

Jugoslovenski profesorji na delu za napredek srednješolske mladine

Cetinje, 13. julija.

Letošnji kongres profsorskega društva je imel na programu bolj šolska strokovna vprašanja nego stanovska. Dasi so vsa ta vprašanja v ozki zvezi in je opetovano pokazala debata, da dobra šola potrebuje predvsem dobrih in pravično plačanih učiteljev, je kljub temu ostalo na površju predvsem vprašanje, kako izboljšati sedanje stanje srednje šole ne glede na druge razmere. Ker se ta vprašanja tičejo vse naše javnosti, prinašamo nekaj glavnih vprašanj, ki postajajo v naši dobi čim dalje bolj pereča.

Dvorana v »Domu Slobode« je bila obdajna dni polna — prišli so tudi domaćini Cetinji, svečeniki, resne stare gospe v svojih narodnih črnih oblekah — in tako se je tako rekoč javno razpravljalo o vprašanjih šole in vzgoje. Oglašali so se optimisti in pesimisti od vseh strani. Prvi del razpravljanja je imel naslov:

Učenci in šola

Vprašanja: Kako se uče splošno? — Učenje narodnega jezika in narodno čustvo? Učenje tujih jezikov? Učenje drugih predmetov? Čitanje znanstvenih del? Sestavki znanstvenega značaja v dijaških družinah? V katerih predmetih je večji uspeh, v katerih manjši?

Odgovori so izvenili večinoma negativno. Splošno se opaža, da mladina ne kaže ome vne za učenje kakor nekdaj. Vzroke je treba iskati v današnjem javnem in družinskem življenju. Zanimanje za narodni jezik pada. Tudi narodno čustvo postaja čim dalje bolj mlačno. Naša mladina sedaj premalo čita. Posebno znanstvena dela so ji tuja. V dijaških družinah se opaža premalo zanimanja za znanstvene knjige. V tujih jezikih so uspehi zelo nepopolni. Pri maturi se pogosto pokaže komaj minimalno znanje tujih jezikov. Govorniki navajajo primere, ki kažejo, da učenci po osmih letih niso zmogli niti navadnih stavkov. V teh predmetih uspehi po večini daleko ne odgovarjajo zahtevam sedanjega doba.

Sološno stanje učencev

Vprašanja: Telesno zdravje? Pismenost (Spisje)? Zanimanje za leposlovje? Vaje o prostih govorih? Spisi v dijaških družinah? Sodelovanje pri mladinskih listih? Estetična vzgoja? Zanimanje za umetnost? Dijaški koncerti? Sodelovanje pri umetniških koncertih? Diletanški gledališki poskusi?

Zopet se oglašajo govorniki? Po raznih krajih imamo tako šolska poslopja, da so šole prava zalega boleznij. Tu je treba, da izvrši država svojo dolžnost. Mi, ki smo videli gimnazijo v Kotoru, v kateri je obenem tudi trgovska šola, smo si mogli predstavljati, kako izgledajo naše šole po teh krajih. V vsaki sobi sta dva razreda, uči se donoldne in popoldne.

V Podgorici ima gimnazija 1100 učencev in 22 učnih moči. Poslopje je tako slabo in majhno, da morajo učenci in profesorji stati. Po razredih je nad 60 učencev. Zgodilo se je, da je profesor po tretji uri onemogel radi slabega zraka. Direktor iz Berane, idealen mož, zanimiv tip z velikimi sivimi lasmi, navdušen pedagog, nam je pravil:

— Jemali smo v šoli liriko. Bilo je splošno zanimanje. Naenkrat je začelo deževati in kaplje so padale skozi strop na naše knjige. Kako naj se dobro učimo v takih poslopijih?

Res je, da v zadnjem času skuša država postaviti vsaj najpotrebnejše zgradbe. Šele v zdravim in dobro urejenih šolskih poslopijih se bo moglo govoriti o boljših uspehih.

Glede načitanosti naše sedanje mladine izražajo govorniki veliko nezado-

Nemški general Hoffmann,

poznani iz brestlitovskega mira, je kakor smo poročali nenadoma umrl v starosti 58 let.

× **Prav po židovsko.** Kakor poroča »Petit Parisien«, je ponudil Levine angleškega avijatika Courtney, ki namerava naslednji teden v Londonu startati za prekoceanski polet, 2000 funtov šterlingov, če bi hotel odložiti svoj polet do 10. avgusta.

× **Velika škoda od potresa v Palestini.** Škoda, ki jo je povzročil nedavni potres v Palestini, se ceni na četrtr milijona funtov (70 milijonov Din).

voljstvo. Dogaja se, da učenci koncem nižje srednje šole ne poznajo niti najvaznejših del domačega leposlovja. Iz poročil se vidi, da imamo šole brez knjižnic, brez kabinetov, brez učnih pripomočkov. Splošno se opaža, da mladinska literatura več ne zanima. So tu in tam častne izjeme. Zdi se, da je tu krivda tudi na profesorjih. Mladinski listi se pojavljajo manj nego prej. Kino vabi mladino bolj od umetnosti. Sodelovanje pri umetniških koncertih in domače šolske prireditve z igrami itd. bi se morale bolj gojiti. Estetična vzgoja je odvisna od krajevni razmer. Opaža se splošno zanimanje za razne prireditve.

Ožja vzgoja

Vprašanja: Ljubezen do snage in reda? Prijateljstvo (raše ali pada)? Razmerje med profesorji in dijaštvom? Avtoriteta? Razmerje med šolo in domom? (Ali je železti sodelovanja?) Pospeševanje ljubezni do naroda in države? Sodelovanje pri patriotskih slavnostih? Mladina in treznost?

Odgovori so zelo različni. Vestnost in točnost nista čednost današnje dobe. Opaža se splošna površnost. Šola ni cenjena po zaslugi. Idealizem pada. Najboljši nameni profesorjev se razbijajo pogosto na nedelavnosti dijaštva. Avtoriteta trpi radi politike in splošnega podcenjevanja duševnega dela. Zgodilo se je, da se je dijak uprl profesorju, češ: »Boste že videli, kaj bo!« — ker je imel politično zaslimbo v višji instanci. Dijaki računajo na osebne intervencije višjih oseb, ki se, žal, tu in tam upoštevajo.

Anonimna pretilna pisma in zahrbtna intriga igrajo po raznih krajih veliko vlogo. Prof. društvo se bo z vso silo borilo proti takemu vplivu javnosti na šolo. V veliko pohujšanje so tako zvani privatisti, sinovi bogatih rodbin, posebno v Vojvodini, ker se skuša z vsemi sredstvi obiti šolo in doseči dovoljen uspeh kljub popolnemu neznanju. Želeti je sodelovanja med šolo in domom tudi samo v informacijske svrhe. Vsako vtikanje »čaršija« v šolsko življenje je skrajno škodljivo. Tu in tam so profesorji izpostavljeni javnim insultom, ako niso bili popustljivi napram »uglednim obdinam«. Vplivi politike na šolo se kažejo tudi v agitaciji raznih strankarjev po šolah. Zato mora šola skrbeti za pravo državno vzgojo in dvigati ljubezen do naroda in države, ki pada radi naših javnih razmer. Glede treznosti se opaža precej napredka med mladino.

Časopisje v življenju mladine

Daljša potovanja? Sport? Udrženja širšega obsega? Mednarodne zveze in korespondenca?

Mladina čita danes mnogo več časopisja nego nekdaj. To ima svojo dobro in slabo stran. Pogosto nadomestuje sedaj časopisje s svojimi senzacijami čitanje literature in velikih svetovnih del. To je slabo. Res pa je, da mladina pri čitanju listov marsikaj profitira in današnje življenje zahteva, da že mlad človek zasleduje dnevne dogodke, izume, rekorde itd. Žal, da tu di to vodi tu in tam do fantastičnih načrtov, ki se seveda ponesrečijo.

Glede sporta izjavljajo govorniki, da se goji preveč in preenostransko. Pogosto prihaja v razredih do hudih prepirov med pristaši raznih klubov. Širše zveze mladine na nacionalnem kulturnem in humanitarnem polju je treba podpirati. Istotako dopisovanje s tujimi, posebno slovanskimi šolami. Žal, da se za te vrste samovzgoje kaže le malo zanimanja. Svetovni mojstri, cham-pioni in rekordmani so danes mladini bolj važni in znani nego največji domači misleci in pesniki.

Dijaštvo in življenje

Ali je danes dijaštvo bliže življenju nego prej? Samostojno delo dijaštva? Stedenje in razpisništvo? Zanimanje za javno življenje? Politika in moč? Katere ideje danes gibljejo dijaštvo? Ali gremo k idealizmu ali k še hujšemu realizmu? Ali se pojavljajo napačne smeri, od katerih bi bilo treba mladino odvrti?

Koliko važnih vprašanj! Razume se, da je bilo ravno toliko in še več odgovorov. Dijaštvo živi danes mnogo bolj v javnosti nego kdaj prej. Je mnogo bliže življenju. To se ne da zabraniti, zdi se, da je celo naravno in potrebno. Gotovo je, da je v tem tudi mnogo slabega. Opaža se pri mladini želja po skorajšnji samostojnosti. Šola postane mnogim dijakom muka, ki se je skušajo čim prej iznebiti. Pada smisel za duševno kulturo. Podcenjuje se vrednost znanja. Večina se uči le za »zadostno«.

Javno življenje vabi mladino. Slabi zgledi jo vabijo za seboj. Hohnstaplerija postaja čim dalje bolj nevarna. Pogosto greše pri tem tudi starši. Starega mirnega družinskega življenja ni več. Naravno je, da skuša mladina s čim manjšim trudom priti do čim ugodnejšega življenja. Nevolja do dela jo zveni v nevarne poskuse, kjer propade mnogo mladih življenj. Zdi se, da so to talenti in značaji slabše vrste. Dolžnost profesorja je, da rešuje predvsem ono, kar je dobro in zdravo. Naravno je, da mora skušati ugodno vplivati tudi na one, ki se dajo še rešiti. Škoda je za vsakega človeka, ki propade. Današnji svet je poln nevarne polinteligenca.

Glede stedenja se opaža, da ima mladina navadno dovolj denarja za druge stvari, dočim ni denarja za dobro knjigo in kulturne namene. Vpliv javnega življenja na mladino je velik, dolžnost šole je, da regulira čustva dijaštva v državotvornem in človečanskem smislu.

Moda? Tu se oglašajo posebno srbske profesorice iz manjših mest. Iz Beograda prihajajo vse novotarije in dijakinje, ki prihajajo tja zdrave in naravne, se vračajo domov razboljene in nališpane. Šola je v tem pogledu skoraj brez moči, domača vzgoja je v tem rada preveč popustljiva.

Ideje mladine? Ali ima danes mladina ideje? Ima. Večinoma svetovne in te se nagibljejo k materijalizmu. Z njim se pojavljajo smeri, proti katerim se moramo boriti v interesu mladine in države.

Ali moremo biti zadovoljni z današnjimi razmerami v srednji šoli in med mladino?

Večina pravi, da ne. Šole so prenapolnjene, uspehi so slabi, mladina nima veselje do dela. Kjer so tudi nezadostni in neprimerni šolski prostori, brez knjižnic, kabinetov in učnih pripomočkov, tam je izključeno, da bi se mogle razmere izboljšati, dokler se ne zgradi potrebne zgradbe. Take šole ne morejo doseči uspehov. Manjka pa tudi še sposobnih izprašanih moči. Kakršen profesor, tak študent — je pravilo, ki vsaj splošno velja.

Optimisti kljub temu ne obupajo. Delegat Vulović je imel pri tej priliki primeren govor in je podal nekaj modernih nazorov. Današnje življenje je drugačno nego prej — tudi šola mora biti drugačna. Razvijati se mora z življenjem. Ni nesreča, če se mladina zanima za sodobne dogodke in pri tem pozablja na stare klasike. Treba je, da tudi profesorji najdejo nova pota. Navaja nekaj sijajnih zgledov mladinskega dela in idealizma. Tudi ravnatelj Serdar je podal nekaj misli, kako naj šola ustvari harmonijo med življenjem in šolstvom.

Predlogi in sklepi

Drugi dan se je debata nadaljevala. Sklenilo se je, da se o vseh omenjenih vprašanjih otvori anketa in naj se na podlagi statističnih podatkov skuša pokazati prava slika današnjega šolstva in mladine. Naše šolske knjige so zastarele, puste, nezanimive. Treba je, da zavlada v šoli živ moderen duh. Šola naj podaja podlago iz preteklosti in vzgaja v smislu sedanjosti. Verujemo v idealizem mladih duš in iščimo napak tudi drugod, ne samo pri mladini.

Debato je zaključilo vprašanje o sprejemnem izpitu za prvi razred. Slišali so se glasovi za in proti. Prof. Medenica je v sijajnem govoru utemeljeval predlog zetske sekcije za uvedbo sprejemnega izpita. Kajti: ako so šole prenapolnjene, uspehi slabi in mladina nedelavna, se da to zlo odpraviti le s tem, da se srednja šola odpre le sposobni in priljubljeni mladini. S tem odpravi tudi pritožbe proti slabim pripravi na osnovni šoli. Nekateri smatrajo ta izpit in malo maturo za reakcijo. Zakaj reakcija? Reakcija je naše sedanje stanje, ko srednja šola pada. Izpiti so akcija! Množe delo in sposobnost. Drugi so za uvedbo, češ da je ta sprejemni izpit potrebno zlo. Zakaj »zlo«? Komu se zgodi z njim krivica? Nam se zdi potrebno »dobro«, ker edino z njim se da srednja šola izboljšati. Pri glasovanju se je pokazala neodločnost. 26 delegatov je glasovalo proti, 24 pa za sprejemni izpit.

Popoldne so se dalj gostje na vrtu bivšega Knežjega dvora fotografirali. Kljub temu, da jih je že mnogo odšlo, prišli so zopet novi in na večer je bilo veselo in živahno pri večerji na vrtu Knežjega dvora, ki jo je priredila cetinjska občina.

Naslednje jutro smo odšli gostje ob 5. zarana na Lovčen, da se poklonimo manom velikega vladke Njegoša.

O' Higgins, irski minister pravde, ki so ga sinfajnovci ustrelili.

Neurje v Parizu in okolici

Pogled na novo cesto na Pariz v Vizmau v ponedeljek zjutraj po nevihti.

Dopisi

JEZICA. Pevsko društvo »Zora« priredi 17. t. m. bogato vrtno veselico pri Florijančnu. Vsi najljubšeje vabljeni! 1072

ČADREŽE. Dne 13. t. m. je preminel zvestemu našemu somišljeniku, Alojziju Colji šolskemu upravitelju v Beli cerkvi pri Novem mestu, po kratki bolezni sinček Milan. Žalujemo obitelji naše iskreno sožalje!

LAŠKO. Olepševalno in tujsko prometno društvo v Laškem priredi nocoj na grajskem vrtu intimitni družabni večer s potjem in godbo pod lampijoni. Začetek ob mraku.

ŽALEC. Žalski dijaki prirede v nedeljo v korist knjižnice osnovne šole v Žalcu v dvorani g. F. Robleka gledališko predstavo, šdejsko Gogoljevo komedijo »Revizor«. Začetek ob 20. K obilni udeležbi vljudo vabijo prireditelji. 1074

PARIZLJE PRI BRASLOVČAH. Iz naše vasi se malokdaj kaj sliši. A tokrat lahko poročamo veselo novico. Ustanovilo se je prostovoljno gasilno društvo »Parizlje«, ki ga vodi tov. Kronovšek. Nabavili smo brizgalno, vse potrebne cevi in obloko, ter zgradili precej prostoren Gasilni dom. Za sluz posameznikov ne bomo omenjali ker je pač vsak posameznik pomagal po svojih močeh. Redni gasilski člani so tudi pristopili iz vasi Topovelj ter so nam pri delu isto tako vedno radi pomagali. Zahvalo izrekamo vsem dobrotnikom občine Braslovče in Polzele, ki so se radi odzvali našim prošnjam. Novo ustanovljeno gasilno društvo Parizlje proslavi ustanovitve društva ter blagoslovitev gasilnega doma in brizgalne dne 8. septembra. Gasilska župa žalska je sklenila na svojem rednem občnem zboru, da se vrši ta dan pri nas tudi gletna izredna skupščina. Prosimo vsa soseda in druga društva, da ta dan ne prireajo svojih slavnosti. Natančni spored se naznani potom časopisja in plakatov. Po vseh progah bo polovična vožnja Gasilski pozdrav! Načelnik. 1075

**PRIZANAŠAJTE
PLANINSKI FLORI!**

**Stanovanje
v Ljubljani**

2-3 sob, mirno, udobno, ne preveč oddaljeno od središča, išče za 1. september ali preje stranka h oseb. Ponudbe pod »Septem-ber« na upravo lista.

Mag. št. 19.025/27/ref. IX.

8123

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

zidarskih in težaških del

za napravo trinadstropnega poslopja za delavsko zbornico na vogalu Miklošičeve ceste in Čopove ulice v Ljubljani.

Ofertalni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored št 2/II.

Ponudbe je vložiti v imenovanem uradu do 25. julija 1927 do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 15. julija 1927.

MLIN prodamo na BLEDU

I. Solidno zidana RESTAVRACIJA s 16 tujskimi sobami, prostornimi obokanimi klemi, z vrhom ob jezeru, ladijskimi in gostilniškimi pravicami ter 3 gozdniimi parcelami.

II. Večje ARONDIRANO KMEČKO POSESTVO — nad 15 ha — s potrebnimi poskopi v najboljšem stanju ter pašnimi in ladijskimi pravicami. — Odprodamo tudi posamezne parcele.

Podrobna pojasnila daje

Mestna hranišnica v Radovljici

A.—S. und ROTA hladilni avtomati

z ali brez proizvajanja ledu za mesarje, prekajevalce, hotele, gostilne, mlekarne, slaščičarne, prodajalne divjačine in perutnine, bolnišnice i. t. d.

Avtomatični pogon, absolutno zanesljiv, ugodne cene — prvovrstna izdelava.

IGNAZ GELLERT & Co., WIEN III. Regelgasse 27.

Interesente naj se javijo direktno na gornji naslov.

Ponudbe, zastopniki in obisk zastoj in neobvezno.

Kar Odol zlasti odlikuje pred vsemi ostalimi sredstvi za čiščenje ust, je njegova čudovita posebnost, da tvori po izpiranju v ustni duplini nekako mikroskopično tanko kožico, ki je pa pri tem vendarle gosta antiseptična, ki še ure in ure dolgo učinkuje. To dolgotrajno učinkovanje, s katerim se ne more nobeden drug preparat ponasati, jamči vsem onim, ki vsak dan uporabljajo Odol, da so njihova usta sigurno zavarovana proti učinkovanju gnilobnih provzročilcev in klic vretja, ki razjedajo zobe. Odol je res dober.

S krepkim ispiranjem da Odol ustam sveže dišeči dih

Pisarniškega uradnika

sprejme takoj zavarovalnica v Ljubljani.

Prednost imajo že v zavarovalno stroko uvedeni uradniki. Lastnoročno pisane prošnje na upravo Jutra pod »Stalna služba«

Najboljša svinjska mast

znamke — I. P. — znamke

lastni izdelek tvrdke

E. POPOVIČ — LJUBLJANA

se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter sodih po 50, 100 in 200 kg.

Točna postrežba! Cene najnižje!

TRGOVCI, POZOR!

„Minerva“

namizno olje

v priznano neprekosljivi predvojni kvaliteti

se zopet dobi

pri 8072

veletrgovcih v Ljubljani.

TRGOVCI, POZOR!

FRANC PALME, Ljubljana-Celje

je prevzel

glavno zastopstvo in zalogo tovarov

M. GAVRILLOVIĆA SINOVI d. d. PETRINJA

in

TVORNIC ZLATOROG, MARIBOR.

V globoki žalosti javljamo, da je naš iskreno ljubljani soprog, dobri oče, sin, brat, svak, zet in stric, gospod

Alojzij Bernardi

magistratni pisarniški asistent

v petek, dne 15. t. m. po dolgi mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 17. julija 1927 ob 4. popoldne iz hiše žalosti za Bežigradom VI, mestna hiša, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi oo. frančiškanov.

V Ljubljani, dne 16. julija 1927.

Milka Bernardi roj. Gostilč, soproga —
Marinka Bernardi, hčerka.

8126

Potrjim srcem naznanjam pretužno vest, da je moja nadvse ljubljena soproga, gospa

Marija Kunc

roj. Ilavska

dne 14. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil iz hiše žalosti danes dne 16. t. m. ob 17. uri.

Maša zadušnica se bo brala 23. t. m. ob 6. uri zjutraj v tukajšnji farni cerkvi.

Črnomelj, dne 15. julija 1927.

Avgust Kuno, soprog.

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

PETOVIA

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1.

PTUJ, Slovenski trg.

Vreče

nove in rabljene ima vseh

vrst vedno na zalogi

Mirko Mlakar, Ljubljana

Slomškova ulica 11

50.000 hrastovih pragov

dolgih m 2-50, visokih 18 cm, širokih 23 do 25 cm

kupim.

Ponudbe z navedbo najnižje cene in količine na upravo »Jutra« Maribor pod »Železniški pragi«.

Po volji Vsemogočnega je završalo v vejevju šume in padel je star hrast. Neizprosna smrt ga je pobrala, čeprav ji je dolgo kljuboval.

Umrl nam je naš predobri oče, stari oče, brat, tast in svak, on, ki nam je žrtvoval vse, kar je premoget, vedel in znal, gospod

Ignacij Fock

tovarnar

koncem 73 leta svojega skrbi in skušenj polnega življenja.

V jasnih in mračnih dneh mu ni klonil pogum življenja. Raskava mu je bila skorja — mehka in nežna pa je bila pod njo hrševina.

Svoje trudne oči zatislil je danes ob polnočni uri in odšla je njegova blaga duša previdena s svetotajstvi po plačilo, ostavila pa je truplo, ki ga dne 16. julija ob 5. uri popoldne položimo k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Kancijana v Kranju.

Blag mu bodi spomin!

Kranj, dne 14. julija 1927.

Žaluoja rodina:

Fock, Dr. Vidnar, Pučnik, Čof.

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

»Ce želite, lahko stopim k Stevensu, da ga potolažim in si izposodim od njega nekaj konjskih odevi za ležišče.«

»Da, želim,« je vzklila živo. »Ako se ne vrnete v koč, smete jutri z menoj v Tete Jaune. Velja?«

»Da!« je rekel vneto. »Obljubim vam, da nocoj ne bom spal v kolibi, čeprav jo nerad pustim brez varuha.«

Mrs. Ottova je prišla naproti. Pri vstopu ji je voščil lahko noč; nato je krenil proti razsvetljeni ulici šotorov in kolib, ki se je videla pod drevesi. Ujel je Janin poslednji pogled, poln tesnobe in bojazni. Ko se je ozrl iz teme, ki ga je požirala, je videl, da je stala še trenutek v svetlem okvirju vrat in gledala za njim. Srce se mu je razširilo in srečno se je nasmehnil. Zavest, da nekdo takole misli nanj, je bila zanj toli nova in prijetna!

Njegov namen ni bil, da bi očitno zavil v razsvetljeno ulico. Bojevit kri v njegovih žilah je vrela od tistega trenutka, ko je Quade pogledal skozi okno. Dokler je bil z Jano, se je krotil, toda svoje namere, da poišče Quada in poročana z njim, ni opustil. Zavedal se je, da je izmed tistih redkih ljudi ob železnici, ki se more Quade samo telesno znesti nad njimi. Imel ni niti posla, da bi mu ga uničil s svojo zavratnostjo, niti dela, ki bi ga lahko pripravil obenj. Do tistega trenutka, ko je videl Jano, da je stopila v rdečo in belo progasti šator tega propalca, se ni čutil do živega človeka take mržnje kakor zdaj do Quada. Preje mu je bil samo zoprni, ogibal se ga je, ker mu je bil pogled nanj neprijeten; zdaj pa je ves koprnel po tem, da bi

stisnil njegovo tolsto, zariplo grlo s svojimi prsti. Hotel se je vrniti h Quadovemu šotoru, pa je opustil ta namen in stopil na razsvetljeno cesto med dvema vrstama šotorov in kolib, brezskrbno držeč roke v hladnih žepih. Nočni karneval železniških delavcev je bil v polnem teku. Hripav smeh, odlomki petja, trkanje bijadnih krogel in zvenketanje steklenic, združeno z brenkanjem treh ali štirih godbenih avtomatov, se je razlegalo po svetli ulici. Fonograf v Quadovem šotoru je neprestano igral. Aldous je nekakrat obstal, da se pomeni z znanci. V njihovem vedenju nasproti njemu ni bilo ničesar neobičajnega ali izpremenjenega. Če bi bili kaj slišali o njegovem nastopu s Quadom, bi mu bili gotovo omenili ali pa vsaj s kakim namigom izdali, da vedo. Ustavil je škota Maca Veighta in je govoril z njim nekaj minut. Mac Veight je mrzil Quada, toda omenil ga ni. Nato je nalašč zavil mimo Quadovega šotora ter prišel prav do konca ulice, pozdravljaje in napeto opazujoči ljudi, ki so ga poznali. Vse bolj in bolj mu je bilo jasno, da so Quade in njegovi tovariši ohranili današnji dogodek kar moči zase. Edini Stevens je bil slišal o njem. Kako neki? Baš to ga je presenečalo.

Aldous se je vrnil po isti poti. Stopil je v Quadov šotor, kakor da se ni nič zgodilo. V šotoru je bilo do tucat ljudi; tri je spoznal, da jih je videl že popoldne. Pokimal jim je. Slim Barker je sedel na Quadovem mestu za točilnikom. Barker je bil tukaj v Miettju Quadova desna roka in njegovi mišji očesi sta vznemirjeno trenili, ko se je Aldous nagnil čez pregrado na koncu točilnika ter zahteval smotke. Dokaj časa je brskal po zabojčku, preden jih je izbral za pol dolarja. Njegov pogled se je srečal s Slimovim.

»Kje je Quade?« je vprašal kakor po naključju.

Barker je skomignil z rameni.

»Posel ima nocoj,« je odvrnil kratko. »Ali bi radi govorili z njim?«

»Nikakor ne. Hotel sem ga samo opozoriti, naj me ne draži.«

Barker je spravil zabojček v predal in se je obrnil proč. Aldous si je zapalil smotko, nato je odšel. Uverjen je bil, da se Quade ni vrnil z reke. Ali ga je mar čakal kje pri koči? Ta misel ga je izpreletela kakor iskra; a dolgo se ni ukvarjal z njo. Slutil je, da si Quade, ko ima na razpolago pol tucata ljudi, ki radi napravijo vse, kar jim ukaže, ne bo hotel sam mazati rok in se ne bo spuščal v gotovo nevarnost. V teku naslednje ure je obšel vse kraje, kamor je Quade na večkrat zahajal. Baš se je bil namenil, da pojde še gori v inženirski tabor, ko je zlezla tik za njim drobna postava iz sence dreves.

Bil je Stevensov deček.

»Očka je rekel, da pridite doli v tabor,« je šepnil razburjeno. »Rekel je, da pridite takoj — in da vas ne sme nihče videti. Tudi meni je rekel, naj pazim, da me kdo ne vidi. Čakal sem tu, da pridete v senco.«

»Teci nazaj in povej, da pridem,« je mirno odgovoril Aldous.

»Pomni, kar ti je naročil — glej, da te nihče ne vidi!«

Dečko se je utrnil kakor zajček. Aldous se je ozrl nazaj in naprej in je izginil v temo.

Čez kake četrt ure je prišel k reki, k Stevensovemu taboru. Zgledal ga je nedaleč od sebe, skrčenega ob kadečem se ognju, nad katerim se je sušilo nekaj obleke. Dečko je ležal poleg ognja zviti v klobčič. Aldous je tiho zaklical; Stevens je počasi vstal in se je pretegnil. Mezgar je stopil tako daleč v stran, da je bil skrit za skupino grmov. Že prvi pogled je uveril Aldousa, kako prav je storil, da je bil oprezen. Mesec je svetil in njegova luč je padala mezzgarju na obraz. Bil je siv kakor mrlič. Njegovo lice se je zdelo še bolj upadlo kakor pred nekaj urami, ko ga je Aldous poslednjič videl, in v njegovih upognjenih ramah se je izražal obup. Njegove oči so ga osupile. Bile so kakor dva žareča oglja; njihov pogled je nemirno begal po grmovju. Izprva sta oba molčala.

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglasov, je pošiljati na Oglasi od redakcije »Jutra« pod prejšnovo št. 2492.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v poročevalni in ročaj ne namens občasno: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za šifro Din 3.—.

Vse pristojbine je uparila ličotam z naročilom, se car na oglas ne prebija. Čekovni račun pošlje kra nitična Ljubljana, št. 1882.

Sobo z 2 posteljami in brano posredovanjem na Sv. Jakoba trgu št. 5. 21380

Kapital

Privatno posojilo v znesku 100.000 Din za dobo enega leta proti založenju obsestvin in vknjižbi na prvo mesto rabim za razširjenje trgovine. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Obresti« 21223

50.000 Din kot deček ali kot kaveljo polovi v podjetje, ki mu da službo, mož 80 let s fa kulturno izobrazbo, ki mo ta radi svojega preprežanja premeniti svoj poklic. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Bo dobnost« 21383

Živali

Kanarčki 4 samci in 5 samice s kletkanjem vreden napredaj na stolbi št. 21096

Vse vrste LETNIH ČEVLJEV

damske in moške
odprodajamo od danes dalje po globoko znižanih cenah

„DOKO“
Prešernova ulica št. 9, dvorišče IVAN CARMAN.

POHISTVA

priloga za nakup in vabi na ogled
ANDREJ KREGAR
ST. VID n. Ljubljano nasproti kolodvora Vižmarje.
Zahajate cenik

Ing. Jože Maček Ivanka Maček

roj. OBLAK
poročena
12. julija 1927.
LOGA/EC BELT NCI

Veliko prazno sobo

s posebnim vzhodom s stopnic, elektr. razsvetljavo in parketom, brez postrežbe, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Prazno sobo

veliko, s elektr. razsvetljavo in vzhodom s stopnic, elektr. razsvetljavo in parketom, brez postrežbe, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Čez počitnice

nam sobo s elektr. razsvetljavo in posebnim vzhodom s stopnic, elektr. razsvetljavo in parketom, brez postrežbe, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Opremljeno sobo

2 posteljni, s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, popolnoma opremljeno, ležem v blizini glav. kolo dvora ali središča. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Solobno 16.« 21348

Kam pa kam?

Vinotoč

kjer točim pristna kraljeva, dolinska in obinska vina, cenj. najpogostejše pripravljamo Alojzija Miller, Janjeva ul. št. 15 — za beogradom. 21408

Koncert

v soboto ob 8. uri svečer v hotelu »Lloyd«. 21416

Luče v Sav. Alpah

Slovit alpska letovišča. Prekrasna okolica in kopanje. Celotna okraja in stanovanje do 60 Din, po želji. Stanovanja nakazuje in informacije daje edino Turistično-prometno društvo v Ljubljani, Savinjska dolina. 21366

Obrt

Pletenine

vsakovrste, kakor tovarne, polovarje, lopi, majice, hlače in nogavice sprejema po niski ceni v delo Mici Anžur, Selo 46 pri Ljubljani. 21380

Motorna vozila

Motorno kolo

prilagojeno za prikolico, prodaja radi odhoda takoj za vsako ceno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 21226

BSA 3 1/2 HP

prilagojeno, dobro obrabljeno, ugodno prodaj. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 20957

Službo dobi

Služinčad

kuharice, sobarice, natakarice, hlače itd. dobre namizne službe v hotelu Ekonomija, Beograd, Vianza 11 20856

Brivskega pomočnika

starejšega, ki zna dobro bati frizuro in po možnosti odličnosti, sprejemam s 1. avgustom. Plaša 900 do 1000 Din mesečno in stanovanje. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Gorenjsko 99.« 21312

Učenca

ki je dovilj dvoazredno mehaniko kolo, ozir. gimnazij s dobrim uspehom, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na naslov: Alojzij Kostanjevec, manufakturna zalog v Ptuj. 21303

Prodajalko

dobro izurjeno, ki se v redni dobi razume v manufakturni stroji, sprejemam. Oglasni se bom le na prvo vrsto, zahtevne takojbene. Posojilo na naslov: Alojzij Kostanjevec, manufakturna zalog v Ptuj. 21303

V trgovino

s mehaniz. blagom sprejemam s 1. avgustom. Plaša 900 do 1000 Din mesečno in stanovanje. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Prosto stanovanje«. 21278

Korrespondenta

samoostojnega, obsema knjigovodjo in bilancista sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na naslov: Alojzij Kostanjevec, manufakturna zalog v Ptuj. 21303

Kot potnik

z lastnim avtomobilom, ki potuje po Vojvodini in Srbiji, prevzame kakršnokoli zastopstvo. — Posojilo na naslov: M. Zagrijanec, Videm ob Savi. 21328

Kot potnik

z lastnim avtomobilom, ki potuje po Vojvodini in Srbiji, prevzame kakršnokoli zastopstvo. — Posojilo na naslov: M. Zagrijanec, Videm ob Savi. 21328

Vajenca

za fotografiranje ob takoj sprejemem v Ljubljani, brez oklepe. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Vesten 1927«. 21389

Slikar, in pleskar.

sprejema takoj M. Dobrave, slik. mojster v Celju, Glav. trg 15. 21219

Dečka in deklico

s najmanj 2 razr. mehaniz. kolo sprejemam takoj v mešano trgovino. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21143

Tesače

(10—15 met) za mehki les, samo za takoj sprejme Matija Obrat, Maribor, Loška ulica 15. 21348

Učenca

inteligentnega, s predpisano šolsko izobrazbo, sprejemam delikaten in sprejemam trgovina Fr. Kham v Ljubljani. 21401

V pisarno

sprejemam gospodino zaposlenico, absolventinjo trgovske šole, katere obvlada dobro slovenski in nemški jezik v govornu in pisavi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21407

Dekle

pridno in pošteno, dobi službo v trgovini. Operativna bo vsa dela v trgovini. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 21393

Strojepisko

sprejemam za dopolnjenke ure za en mesec. Oferte s zahtevno plačo pod šifro »Strojepiska«. 21418

Natakarico

prilagojeno, pridno in pošteno, do 26 let staro, ki zna tudi nekoliko šivati, sprejme s 1. avgustom. Plaša 900 do 1000 Din mesečno in stanovanje. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Natakarica 21«. 21422

Kuhinjsko blagajničarico

sprejemam takoj. Le starejša, v hotelu stroji in gospodinjstvu dobro versirane, naj poljšče pisarne posojilo s zahtevno plačo v navedbo doseženega. Posojilo na hotel Učini v Celju. 21425

Manufakturnista

samoostojnega in versiranega v vseh podih, sprejme takoj. Navedbo plače in stanovanja, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na naslov: Alojzij Kostanjevec, manufakturna zalog v Ptuj. 21303

Gospodinjico

zmožno v kuhinji, sprejme v delikaten in računstvu, pošteno in s daljšimi prireditvami, sprejemam v najpogostejše. — Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 21384

Strojnika

sprejemam za Diesel-motor, sprejemam imajo vpojenosti. Posojilo s splošnimi podatki na poštni predal št. 21388

Poslušnik

s lastnim avtomobilom, ki potuje po Vojvodini in Srbiji, prevzame kakršnokoli zastopstvo. — Posojilo na naslov: M. Zagrijanec, Videm ob Savi. 21328

Kot potnik

z lastnim avtomobilom, ki potuje po Vojvodini in Srbiji, prevzame kakršnokoli zastopstvo. — Posojilo na naslov: M. Zagrijanec, Videm ob Savi. 21328

Kot potnik

z lastnim avtomobilom, ki potuje po Vojvodini in Srbiji, prevzame kakršnokoli zastopstvo. — Posojilo na naslov: M. Zagrijanec, Videm ob Savi. 21328

Trgovca

s dobrim znanstvom po Ljubljani in okolici, kolo sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zastopstvo«. 21381

Pouk

strojno pletenje vseh vrst posluje A. Maček, Vrhnika. 21341

Učni tečaj za umetno vezenje

na »Pfaff« šivalnih strojih prirediteljica Ign. Vek. Ljubljana, Tavarijeva ul. 7, od 18.—21. t. m. v lokalni g. K. Kašiča na Dunajski cesti. Vstop vsakega zainteresiranca dovoljen ter se tvrdi za mnogobrojen obisk priporočila. 21439

Službo dobi

Elektroinženjer

liče službo. Zeli se tudi specializirati v kakti stroji, ali na stroške firme ali na svoje. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Elektro«. 21370

Trg. pomočnik

liče službo v trgovini na debelo ali kot skladiščnik. Cenj. ponudbe prosil pod šifro »Spretna moč na oglasni oddelku »Jutra«. 21373

Šofer

s večletno prakso, zmožen vseh popravil, abetment in nekadilci, s dobrimi prireditvami, liče službo za takoj. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Postenjak«. 21369

Službo pri konjih

liči trenen in sameljiv, v najboljših letih, dobro vajen konj in tudi kočijaš, sprejme v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21392

Pridna gospodinja

zmožna slovenske in nemške, liče primerne službe pri samostojnem gospodinjstvu, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »A. S. 1909«. 21405

Absolventinja

z tečajja lasti nametanja. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 21411

Boljšje dekle

stara 18 let, pridno in pošteno, izučeno v šivanju, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra«. 21424

Prodajalka

vajena vseh gospodinjstev, liče službo na debelo. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 21104

Knjigovodinja-bilancistka

in korespondentka, samostojna in s večletno prakso, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zamiselja 21«. 21364

Kot sobarica

liči službo pri boljši hoteli, najraje izven mesta. M. M. Novak, Gospodarska ulica 11. 21379

Kontoristinja

zmožna slovenske in nemške, liči službo v govornu in pisavi, sprejemam v manjše trgovine. Sinoči trgovci imajo prednost. Posojilo na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Zamiselja 21«. 21364

Moško kolo

dobro ohranjeno, po zelo ugodni ceni napredaj pri brivcu na Poljanski cesti št. 13. 21313

Pridelki

Sadjevec

proda Oset v Mariboru. 20739

Kupim

Lističe

in vse druge kote od divjačin kupuje in sanesljivo dobro plaša D. Zdravljica, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9. 47